

Temeljem članka 6. stavak (1) Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 45/04) i članka 2. Uputstva o načinu izrade i postupku donošenja tehničkih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 35/06) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na prijedlog Komiteta za tehničke propise Bosne i Hercegovine, donosi

NAREDBU O SIGURNOSTI DIZALA

DIO PRVI - PODRUČJE PRIMJENE I STAVLJANJE NA TRŽIŠTE

Članak 1.

(Predmet)

Naredbom o sigurnosti dizala (u dalnjem tekstu: Naredba) propisuju se temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi koji se odnose na projektiranje i izradu dizala i sigurnosnih komponenti u dizalima, njihovo stavljanje na tržište, postupci ocjenjivanja sukladnosti dizala i sigurnosnih komponenti, znak sukladnosti, poboljšanje sigurnosti postojećih dizala i održavanje dizala.

Članak 2.

(Područje primjene)

Ova Naredba primjenjuje se na dizala koja su u stalnoj uporabi u zgradama i konstrukcijama i na sigurnosne komponente dizala navedene u Aneksu IV ove Naredbe.

Članak 3.

(Definicije)

(1) Definicije koje se koriste u ovoj Naredbi imaju sljedeće značenje:

a) „dizalo“ znači uređaj koji opslužuje određene razine i koji ima nosač koji se kreće duž krutih vođica s nagibom većim od 15 stupnjeva prema horizontali, a namijenjen je za prijevoz:

- 1) osoba,
- 2) osoba i tereta,

3) samo tereta ako je nosač dostupan, odnosno u koji osoba može ući bez poteškoća, i ako je opremljen komandama postavljenim unutar nosača ili na dohvat ruke osobi unutar nosača,

b) „nosač“ je dio dizala u kojem su osobe i/ili tereti smješteni kako bi mogli biti podignuti ili spušteni,

c) „montažer“ dizala je fizička ili pravna osoba koja preuzima odgovornost za projektiranje, proizvodnju, montažu i stavljanje dizala na tržište i koje postavlja znak sukladnosti i sastavlja izjavu o sukladnosti,

d) „stavljanje dizala na tržište“ je trenutak kada montažer dizala prvi puta stavi dizalo korisniku na raspolaganje,

e) „sigurnosna komponenta“ je komponenta navedena u Aneksu IV ove Naredbe,

- f) „proizvođač sigurnosne komponente“ je fizička ili pravna osoba koja preuzima odgovornost za projektiranje i proizvodnju sigurnosnih komponenti i koja postavlja znak sukladnosti i sastavlja izjavu o sukladnosti,
- g) „model dizala“ je reprezentativno dizalo čija tehnička dokumentacija pokazuje način na koji će biti ispunjeni temeljni sigurnosni zahtjevi za dizala koja su u skladu s modelom dizala, definiranim objektivnim parametrima i koji koristi iste sigurnosne komponente,
- h) „imenovano tijelo za ocjenjivanje sukladnosti“ (u dalnjem tekstu: imenovano tijelo) je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje imenuje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u dalnjem tekstu: Ministarstvo). Imenovati se mogu certifikacijska tijela, inspekcijska (kontrolna) tijela, laboratorije ili druga tijela,
- i) „prijavljeno tijelo“ je imenovano tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje Ministarstvo prijavljuje Europskoj komisiji za obavljanje postupaka ocjenjivanja sukladnosti i koje je Europska komisija objavila u Službenom glasniku Europske komisije i dodijelila mu odgovarajući identifikacijski broj.
- j) “imenovano tijelo za tehnički pregled dizala” je tijelo iz članka 34. ove Naredbe.
- k) „održavatelj“ je pravno lice zaduženo za održavanje dizala.
- l) „rekonstrukcija dizala“ je jedna ili više radnji kojim se izvrše promjene prema članku 23. ove Naredbe.
- m) „izvješće o obavljenom tehničkom pregledu“ je izvješće koje sastavlja imenovano tijelo za tehnički pregled dizala poslije izvršenog pregleda dizala.
- n) “vlasnik dizala” je vlasnik građevine u koju je ugrađeno dizalo.

(2) Sva dozvoljena odstupanja između modela dizala iz stavka (1) točka g) ovog članka i dizala koji su izvedeni prema modelu dizala, moraju biti jasno navedena u tehničkoj dokumentaciji s najvećim i najmanjim vrijednostima.

(3) Pomoću izračuna i/ili na temelju projektnih nacrta dozvoljeno je pokazati sličnost asortirana opreme radi ispunjavanja temeljnih sigurnosnih zahtjeva.

(4) Ova Naredba se odnosi i na dizala koji se kreću duž fiksne putanje i kad se ne kreću duž krutih vođica.

Članak 4. (Izuzeci od primjene)

Ova Naredba se ne primjenjuje na:

- a) uređaje za dizanje čija brzina nije veća od 0,15 m/s,
- b) dizalice na gradilištima,
- c) žičare, uključujući uspinjače,
- d) dizala specijalno projektirana i proizvedena za vojne i policijske svrhe,
- e) uređaje za dizanje s kojih se mogu obavljati radovi,
- f) uređaje za dizanje u rudnicima,
- g) uređaje za dizanje namijenjene za podizanje izvođača u toku umjetničkih izvedbi,
- h) uređaje za dizanje ugrađene u prijevozna sredstva,
- i) uređaje za dizanje spojene sa strojem i namijenjene isključivo za pristup radnom mjestu, uključujući mjesta za pregled i održavanje na stroju,

- j) vlakove na zupčastim šinama i vlakove s nazubljenim točkovima,
- k) pokretne stepenice i pokretne pješačke trake.

Članak 5.
(Primjena drugih propisa)

Kada su rizici za dizala iz ove Naredbe potpuno ili djelimično obuhvaćeni posebnim propisima, ova Naredba se ne primjenjuje ili će se prestati primjenjivati na takva dizala i rizike od trenutka primjene tih posebnih propisa.

Članak 6.
(Stavljanje na tržište)

(1) Dizala propisana ovom Naredbom mogu se staviti na tržište i u uporabu samo ako ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost lica ili sigurnost imovine, ako su pravilno ugrađena i održavana i ako se koriste za predviđenu namjenu.

(2) Sigurnosne komponente, propisane ovom Naredbom, mogu se staviti na tržište i u uporabu samo ako dizala u koja će se ugraditi ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost osoba ili sigurnost imovine, ako su pravilno ugrađene i održavane i ako se koriste za predviđenu namjenu.

(3) Osoba odgovorna za izvođenje radova na zgradi ili konstrukciji i montažer dizala, međusobno se informiraju o potrebnim činjenicama i poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurali pravilan rad i sigurnu uporabu dizala.

(4) Vozna okna namijenjena za dizala ne smiju sadržavati nikakve cjevovode, ožičenja ili priključke osim onih koji su potrebni za rad i sigurnost dizala.

(5) Ne dovodeći u pitanje st. (1), (2), (3) i (4) ovog članka, mogu se donijeti posebni propisi kako bi se osigurala zaštita osoba, kada se predmetna dizala stave u rad i uporabu, pod uvjetom da to ne znači da su dizala modificirana na način koji nije predviđen u ovoj Naredbi.

Članak 7.
(Izlaganje na sajmovima i izložbama)

(1) Dizala ili sigurnosne komponente koje nisu sukladne s važećim propisima u Bosni i Hercegovini mogu se izlagati na sajmovima i izložbama ili se može demonstrirati njihov rad, pod uvjetom da postoji vidljiv natpis koji jasno pokazuje da ta dizala ili sigurnosne komponente nisu sukladne i da nisu za prodaju sve dok montažer dizala, proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik sa sjedištem u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: ovlašteni zastupnik) ne osigura sukladnost.

(2) Za vrijeme demonstriranja rada moraju se poduzeti sve odgovarajuće sigurnosne mjere kako bi se osigurala zaštita osoba.

Članak 8.
(Temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi)

(1) Dizala propisana ovom Naredbom moraju zadovoljavati temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Aneksu I ove Naredbe.

(2) Sigurnosne komponente propisane ovom Naredbom moraju zadovoljavati temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Aneksu I ove Naredbe ili omogućavati da dizala u koja su ugrađena zadovoljavaju te temeljne zahtjeve.

Članak 9.
(Slobodan promet dizala i sigurnosnih komponenti)

(1) Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište i uporaba dizala i sigurnosnih komponenti koje su sukladne s ovom Naredbom.

(2) Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište komponenti koje su, na temelju izjave proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, namijenjene za ugradnju u dizala propisane ovom Naredbom.

Članak 10.
(Prepostavka sukladnosti)

(1) Prepostavlja se da su dizala i sigurnosne komponente koje nose znak sukladnosti i imaju izjavu o sukladnosti iz Aneksa II ove Naredbe, sukladne sa svim odredbama ove Naredbe, uključujući postupke ocjenjivanja sukladnosti navedene u čl. 12.,13.,14.,15. i 16. ove Naredbe.

(2) Kada bosanskohercegovački standard (u dalnjem tekstu: BAS standard), kojim se preuzima harmonizirani europski standard obuhvata jedan ili više osnovnih sigurnosnih zahtjeva, prepostavlja se da:

- a) dizala koja su izrađena sukladno s tim standardom ispunjavaju odgovarajuće temeljne zahtjeve, ili
- b) sigurnosne komponente koje su izradene sukladno s tim standardom, a koje su ispravno ugrađene u dizalo, omogućavaju da to dizalo ispunjava odgovarajuće temeljne zahtjeve.

(3) Kada ne postoje harmonizirani europski standardi, Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine ukazuje zainteresiranim stranama na postojanje tehničkih standarda i specifikacija u Bosni i Hercegovini koji se smatraju važnim ili relevantnim za ispravnu primjenu temeljnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva iz Aneksa I ove Naredbe.

(4) Listu standarda iz stavka (2) ovog članka objavljuje Ministarstvo u „Službenom glasniku BiH“.

Članak 11. (Zaštitna klauzula)

(1) Ako nadležni inspekcijski organi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: nadležni inspekcijski organi) utvrde da postoji opasnost da dizalo ili sigurnosna komponenta, koji nose znak sukladnosti, a koji se koriste za predviđenu namjenu, ugrožavaju sigurnost osoba i eventualno imovine, oni poduzimaju sve odgovarajuće mjere i radnje da to dizalo ili sigurnosnu komponentu povuku s tržišta, da zabrane njihovo stavljanje na tržište ili uporabu ili da ograniče njihovo slobodno kretanje.

(2) Ako dizalo ili sigurnosna komponenta, koji nisu sukladni s temeljnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz članka 8. ove Naredbe, nose znak sukladnosti, nadležni inspekcijski organi poduzimaju odgovarajuće mjere i radnje protiv one pravne ili fizičke osobe koja je neosnovano postavila taj znak sukladnosti.

(3) Nadležni inspekcijski organi odmah obavještavaju Agenciju za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencija) o poduzetim mjerama iz stavka (1) i (2) ovog članka, navodeći razloge za donošenje takve odluke i posebno obrazlažu ako je do nesukladnosti došlo uslijed:

- a) neispunjavanja osnovnih zahtjeva iz članka 8. ove Naredbe,
- b) nepravilne primjene standarda iz članka 10. stavak (2) ove Naredbe,
- c) nedostataka u standardima iz članka 10. stavak (2) ove Naredbe.

(4) Agencija obavještava Ministarstvo navedeno u članku 3. točka h) ove Naredbe i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH o poduzetim mjerama i radnjama iz st. (1) i (2) ovog članka.

(5) Ministarstvo obavještava države i međunarodne organizacije s kojima je Bosna i Hercegovina zaključila bilateralne i multilateralne ugovore kojima je stvorena obveza obavještavanja o poduzetim mjerama i radnjama iz st. (1) i (2) ovog članka.

DIO DRUGI - POSTUPCI OCJENJIVANJA SUKLADNOSTI

Članak 12. (Postupci ocjenjivanja sukladnosti sigurnosnih komponenti)

Prije stavljanja na tržište sigurnosnih komponenti navedenih u Aneksu IV ove Naredbe, proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora:

- a) 1) dostaviti model sigurnosne komponente radi ispitivanja tipa u skladu s Aneksom V ove Naredbe i provjere proizvodnje koju vrši imenovano tijelo u skladu s Aneksom XI ove Naredbe;
- 2) ili dostaviti model sigurnosne komponente radi ispitivanja tipa u skladu s Aneksom V ove Naredbe i provesti sustav osiguranja kvaliteta u skladu s Aneksom VIII ove Naredbe u cilju provjere proizvodnje,

- 3) ili provesti potpuni sustav osiguranja kvaliteta u skladu s Aneksom IX ove Naredbe;
- b) postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti koja sadrži obavijesti navedene u Aneksu II ove Naredbe, uzimajući u obzir specifikacije navedene u Aneksu VIII, IX ili XI, ovisno od slučaja koji je primjenjen;
- c) čuvati kopiju izjave o sukladnosti 10 godina od dana kada je proizvedena posljednja sigurnosna komponenta.

Članak 13.
(Postupci ocjenjivanja sukladnosti dizala)

(1) Prije stavljanja na tržište, na dizalu mora biti proveden jedan od sljedećih postupaka:

a) ako je dizalo projektirano u skladu s dizalom koje je bilo podvrgnuto ispitivanju tipa iz Aneksa V ove Naredbe, dizalo mora biti izrađeno, montirano i ispitano, primjenom jednog od sljedećih postupaka:

- 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
- 2) sustav osiguranja kvalitete iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
- 3) sustav osiguranja kvalitete iz Aneksa XIV ove Naredbe.

Postupci za faze projektiranja i izrade i faze montaže i ispitivanja mogu se izvoditi na istom dizalu.

b) ili, ako je dizalo projektirano u skladu s modelom dizala koje je bilo podvrgnuto ispitivanju tipa, iz Aneksa V ove Naredbe, dizalo mora biti izrađeno, montirano i ispitano, primjenom jednog od sljedećih postupaka:

- 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
- 2) sustava osiguranja kvalitete iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
- 3) sustava osiguranja kvalitete iz Aneksa XIV ove Naredbe;

c) ili, ako je dizalo projektirano u skladu s dizalom za koje je proveden sustav osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIII ove Naredbe, uz dodatno ispitivanje projekta ukoliko isti nije u potpunosti u skladu s BAS standardima, dizalo mora biti montirano, izrađeno i ispitano dodatno, primjenom jednog od sljedećih postupaka:

- 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
- 2) sustava osiguranja kvaliteta iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
- 3) sustava osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIV ove Naredbe.

d) ili postupak pojedinačne ovjere iz Aneksa X ove Naredbe koju provodi imenovano tijelo;

e) ili sustav osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIII ove Naredbe, uz dodatno ispitivanje projekta ukoliko isti nije u potpunosti u skladu s BAS standardima.

(2) U slučajevima iz stavka (1) tač. a), b) i c) ovog članka, osoba odgovorna za projektiranje mora dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i obavijesti osobi odgovornoj za izradu, montažu i ispitivanje kako bi ta osoba bila u mogućnosti raditi u potpunoj sigurnosti.

(3) U svim slučajevima navedenim u st. (1) i (2) ovog članka:

- a) montažer dizala postavlja znak sukladnosti u dizalo i sastavlja izjavu o sukladnosti koja sadrži podatke navedene u Aneksu II ove Naredbe, uzimajući u obzir specifikacije navedene u Aneksu VI, X, XII, XIII ili XIV, ovisno od slučaja koji je primjenjen;
- b) montažer dizala mora čuvati kopiju izjave o sukladnosti 10 godina od dana kad je dizalo stavljen na tržište;
- c) nadležni inspekcijski organi i druga imenovana tijela mogu, na zahtjev, dobiti od montažera dizala kopiju izjave o sukladnosti i izvješća o ispitivanjima izvršenim prilikom završne inspekcije.

Članak 14.

(Primjena drugih propisa na dizala i sigurnosne komponente)

(1) Kada dizala ili sigurnosne komponente podliježu zahtjevima drugih propisa o pitanju drugih aspekata kojima je također predviđeno stavljanje oznake sukladnosti, ta oznaka ukazuje na pretpostavku da je dizalo ili sigurnosna komponenta sukladna s odredbama tih drugih propisa.

(2) Kada jedan ili više propisa iz stavka (1) ovog članka dopušta proizvođaču da za vrijeme prijelaznog perioda odabere koja rješenja će primijeniti, oznaka sukladnosti označava sukladnost samo s onim propisima koje je montažer dizala ili proizvođač sigurnosne komponente primjenio. U tom slučaju, pojedinosti o primjenjenim propisima moraju se navesti u dokumentima, obavijestima i uputama koje ti propisi zahtijevaju, i koje se obvezno prilažu uz dizalo ili sigurnosnu komponentu.

Članak 15.

(Obveze pravnih ili fizičkih osoba koje stavljuju
dizalo ili sigurnosnu komponentu na tržište)

Ako ni montažer dizala, ni proizvođač sigurnosnih komponenti, niti njegov ovlašteni zastupnik ne ispunjavaju obveze iz čl. 12., 13. i 14. ove Naredbe onda se te obveze prenose na pravnu ili fizičku osobu koja dizalo ili sigurnosnu komponentu stavlja na tržište Bosne i Hercegovine. Iste obveze se odnose na pravne ili fizičke osobe koje proizvode dizalo ili sigurnosnu komponentu za vlastitu uporabu.

Članak 16.

(Imenovana tijela)

(1) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u dalnjem tekstu: ministar), u skladu s člankom 12. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti, imenuje tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja provode postupke navedene u čl. 12. i 13. ove Naredbe zajedno s njihovim posebnim zadacima i dodijeljenim identifikacijskim brojevima.

(2) Pri ocjenjivanju tijela iz stavka (1) ovog članka primjenjuju se kriteriji iz Aneksa VII ove Naredbe.

(3) Za tijela koja ispunjavaju kriterije za ocjenjivanje, navedene u odgovarajućim BAS standardima, pretpostavlja se da ispunjavaju kriterije iz Aneksa VII ove Naredbe.

(4) Obavještenje o imenovanju tijela iz stavka (1) ovog članka objavljuje Ministarstvo u „Službenom glasniku BiH“.

(5) Ministar stavlja van snage rješenje o imenovanju ukoliko ustanovi da imenovano tijelo više ne ispunjava kriterije iz Aneksa VII ove Naredbe.

(6) Obavještenje o povlačenju imenovanja iz stavka (5) ovog članka objavljuje Ministarstvo u „Službenom glasniku BiH“.

DIO TREĆI - OZNAKA SUKLADNOSTI

Članak 17. (Oznaka sukladnosti)

(1) Oznaka sukladnosti se primjenjuje sukladno s odredbom članka 39. st. (1) i (2) ove Naredbe.

(2) Oznaka sukladnosti postavlja se u kabinu svakog dizala, istaknuto i vidljivo sukladno s točkom 5. Aneksa I ove Naredbe i na svaku sigurnosnu komponentu navedenu u Aneksu IV ove Naredbe ili, gdje to nije moguće, na naljepnicu koja je trajno spojena sa sigurnosnom komponentom.

(3) Zabranjeno je postavljanje oznaka na dizala i sigurnosne komponente koje bi treću osobu mogli navesti na pogrešno tumačenje oblika i značenja oznaka sukladnosti.

(4) Dozvoljeno je postavljanje drugih oznaka na dizala i sigurnosne komponente pod uvjetom da ne smanjuju vidljivost i čitljivost oznaka sukladnosti.

(5) Izuzetno od odredbi članka 11. ove Naredbe:

a) kada nadležni inspekcijski organ utvrdi da je oznaka sukladnosti postavljena nepropisno, montažer dizala, proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik obvezan je proizvod uskladiti s odredbama koje se odnose na postavljanje oznaka sukladnosti i postupati na način koji nalaže nadležni inspekcijski organ,

b) ako proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik ne postupi sukladno s točkom a) ovog stavka, nadležni inspekcijski organ mora poduzeti sve odgovarajuće mjere da ograniči ili zabrani stavljanje na tržište sigurnosne komponente ili da osigura njeno povlačenje s tržišta i da zabrani uporabu dizala, te da izvijesti Agenciju, u skladu s postupcima propisanim u članku 11. ove Naredbe.

DIO ČETVRTI - POBOLJŠANJE SIGURNOSTI POSTOJEĆIH DIZALA I ODRŽAVANJE DIZALA

Članak 18. (Zahtjevi za poboljšanje sigurnosti postojećih dizala)

Postojeća dizala obvezno moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- a) na ulazima u kabinu za dizalo koje prevozi osobe moraju biti ugrađena vrata kabine,
- b) u kabini dizala mora se nalaziti pokazivač ili druga oznaka položaja kabine,
- c) uređaji za zabravljinjanje vrata voznog okna moraju zadovoljavati osnovne sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe,
- d) nosiva sredstva (užad, lanci, trake i dr.), na kojima su ovješeni kabina i protuteg, moraju se redovito pregledavati i po potrebi mijenjati,
- e) upravljanjem pogona dizala treba postići visoku točnost zaustavljanja kabine u postajama,
- f) obloge kočnica pogonskog stroja ne smiju sadržavati azbest,
- g) graničnici brzine moraju se redovito pregledavati i po potrebi mijenjati,
- h) prilazi strojarnici dizala moraju biti sigurni i lako pristupačni,
- i) prozirni kontrolni otvori na vratima voznog okna moraju biti izrađeni od takvog materijala takvih dimenzija da spriječe mogućnost nastajanja ozljeda.

Članak 19. (Zahtjevi za dizalo pri rekonstrukciji ili adaptaciji građevine)

Ako se građevina u koju je ugrađeno dizalo prije stupanja na snagu ove Naredbe rekonstruira ili adaptira u skladu s posebnim propisom za građenje, te ukoliko je u sklopu rekonstrukcije građevine predviđena i rekonstrukcija dizala, tada dizalo osim zahtjeva iz članka 18. ove Naredbe mora zadovoljavati i sljedeće zahtjeve:

- a) na automatska vrata kabine i voznog okna moraju biti ugrađeni senzori za detekciju prisutnosti osoba i životinja,
- b) u kabini dizala mora postojati potrebna rasvjeta i alarmni uređaj koji će djelovati i u slučaju prekida snabdijevanja električnom energijom,
- c) ugraditi upravljačke uređaje u kabini dizala i pozivne uređaje na prilazima vratima voznog okna koje će moći samostalno koristiti i osobe s invaliditetom u skladu s posebnim propisima,
- d) na dizalo, čija je brzina veća od 0,63 m/s, moraju se ugraditi zahvatni uređaji s postupnim kočenjem i
- e) ugraditi uređaj, koji spriječava nekontrolirano kretanje kabine u smjeru gore kod bezreduktorskih pogona dizala, odnosno kod dizala sa reduktorskim pogonom u slučaju kada se mijenja nosivi okvir kabine, odnosno zahvatna naprava.

Članak 20. (Odgovornost vlasnika dizala)

(1) Za provedbu čl. 18. i 19. ove Naredbe odgovoran je vlasnik dizala.

(2) Ispunjeno je zahtjeva iz čl. 18. i 19. ove Naredbe potvrđuje imenovano tijelo za tehnički pregled dizala iz članka 34. ove Naredbe, izdavanjem izvješća o obavljenom tehničkom pregledu.

Članak 21.
(Nadzor)

(1) Nadzor nad provođenjem čl. 18. i 19. ove Naredbe provode nadležni inspekcijski organi.

(2) Ako vlasnik dizala u roku iz članka 37. stavak (4) ove Naredbe ne osigura ispunjenje zahtjeva iz članka 18. ove Naredbe, nadležni inspekcijski organi iz stavka (1) ovoga članka stavit će dizalo van uporabe.

Članak 22.
(Izvanredni tehnički pregled dizala)

(1) Izvanredni tehnički pregled provodi se u slučaju:

- nastalih osnovnih promjena na dizalu kao što je navedeno u članku 23. ove Naredbe
- stavljanja dizala u uporabu nakon nezgoda

(2) Izvanredni tehnički pregled provodi imenovano tijelo za tehnički pregled dizala iz članka 34. ove Naredbe, a u skladu s odredbama ove Naredbe.

(3) Vlasnik dizala mora osigurati izvanredni tehnički pregled dizala. Zahtjev za izvanredni tehnički pregled mora biti dostavljen u pisanom obliku sa naznakom održavatelja dizala, odnosno izvođača radova na dizalu, i sa nazivom imenovanog tijela za tehnički pregled dizala koje je vršilo pregled dizala po čijem je izvješće o tehničkom pregledu došlo do promjene na dizalu u smislu članka 23. ove Naredbe.

(4) Izvanredni tehnički pregled dizala mora obaviti isto imenovano tijelo za tehnički pregled dizala koje je izdalo negativno izvješće o pregledu.

(5) Izvanrednim tehničkim pregledom mora se uzeti u obzir procjena rizika i mora se utvrditi da su ispunjeni svi zahtjevi iz čl. 18. i 19. ove Naredbe za postojeća dizala i temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi iz Aneksa I ove Naredbe za nova dizala.

(6) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala sastavlja izvješće o obavljenom vanrednom tehničkom pregledu i upisuje u knjigu održavanja dizala, u skladu sa točkom 6.2. Aneksa I Naredbe, datum kada je pregled obavljen i rezultate pregleda.

(7) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora voditi evidenciju obavljenih tehničkih pregleda s podacima jednakim onima koji su upisani u knjigu održavanja dizala. Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora tu evidenciju, na zahtjev, dostaviti Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu.

Članak 23.
(Osnovna promjena na dizalu)

(1) Pod osnovnom promjenom na dizalu smatraju se:

a) Promjene:

- 1) nazivne brzine
- 2) nazivne nosivosti
- 3) težine kabine i protuutega

4) visine dizanja

b) Promjene ili zamjene:

- 1) sistema upravljanja
- 2) vodilica
- 3) tipa vrata (ili dodatno ugrađivanje jednih ili više vrata ili vrata kabine)
- 4) pogonskog stroja ili pogonske užnice
- 5) sigurnosnih komponenti prema Aneksu IV ove Naredbe
- 6) nosivih elemenata

(2) Vlasnik dizala mora imenovanom tijelu prije izvanrednog tehničkog pregleda dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.

Članak 24.
(Redoviti tehnički pregled dizala)

(1) Redoviti tehnički pregled dizala mora se obaviti najmanje jedanput godišnje.

(2) Vlasnik je dužan osigurati redoviti tehnički pregled dizala.

(3) Redoviti tehnički pregled dizala obavlja imenovano tijelo za tehnički pregled dizala iz članka 34. ove Naredbe. Održavatelj dizala mora sudjelovati kod redovitog tehničkog pregleda dizala. Ako na zahtjev vlasnika dizala ili imenovanog tijela za tehnički pregled dizala, održavatelj bez opravdanih razloga ne želi prisustvovati pregledu dizala, održavatelju se može oduzeti ovlaštenje za održavanje dizala i o tome izvjestiti Ministarstvo.

(4) Na zahtjev imenovanog tijela za tehnički pregled dizala vlasnik dizala mora osigurati potrebne uvjete za pregled.

(5) Redoviti tehnički pregled dizala obuhvaća sve postupke koji su potrebni da se provjeri da postojeće dizalo zadovoljava zahtjeve iz članka 18. i 19. ove Naredbe, a novo dizalo zadovoljava temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe.

(6) Kod redovitog tehničkog pregleda dizala imenovano tijelo za tehnički pregled dizala provodi sljedeće postupke:

- a) provjerava ispravno djelovanje opreme za sigurnost i zaštitu,
- b) provjerava ispravnost druge opreme koja bi mogla utjecati na sigurnost,
- c) provjerava da li su na dizalu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
- d) provjerava da u okolini nisu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
- e) provjerava da kod uporabe dizala ne dolazi do promjena koje mogu utjecati na sigurnost,
- f) provjerava da se na dizalu nalaze sve oznake i upute za uporabu, održavanje i spašavanje osoba iz dizala,
- g) provjerava da li su u knjigu održavanja dizala upisane sve promjene nastale od posljednjeg redovitog tehničkog pregleda i
- h) provjerava da li su od posljednjeg redovitog tehničkog pregleda uklonjeni svi nedostaci prema izvješću o obavljenom redovitom tehničkom pregledu.

(7) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala nakon obavljenog redovitog tehničkog pregleda dizala sastavlja izvješće o obavljenom redovitom tehničkom pregledu. Izvješće mora

sadržavati sve eventualne nedostatke na dizalu i potrebne postupke za otklanjanje istih i rok za njihovo otklanjanje.

(8) Vlasnik dizala nakon dostavljenog izvješća o obavljenom redovitom tehničkom pregledu od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala, mora poduzeti sve potrebne radnje kako bi otklonio sve nedostatke utvrđene u izvješću.

(9) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala kod prvog redovitog tehničkog pregleda dodjeljuje dizalu njegov identifikacijski broj. Taj broj je trajan i njega imenovano tijelo za tehnički pregled dizala koje izvodi prvi redoviti tehnički pregled dizala upisuje u knjigu održavanja dizala i stavlja ga na unutarnju stranu vrata ormarića za upravljanje dizala. Identifikacijski broj ostaje trajan u slučaju da se promijeni imenovano tijelo za tehnički pregled dizala.

(10) U knjigu održavanja dizala imenovano tijelo za tehnički pregled dizala upisuje datum obavljenog redovitog tehničkog pregleda dizala, naziv imenovanog tijela za tehnički pregled dizala koje je obavilo redoviti tehnički pregled, identifikacijski broj dizala, nedostatke koji bitno narušavaju sigurnost korisnika i rok za njihovo otklanjanje, te da li je dozvoljena uporaba dizala. Izvješće o redovitom tehničkom pregledu treba čuvati zajedno s tehničkom dokumentacijom dizala.

(11) Ako dizalo ne zadovoljava zahtjeve iz stavka (6) ovoga članka koji bitno narušavaju sigurnost korisnika, imenovano tijelo za tehnički pregled dizala privremeno će staviti dizalo van uporabe (isključiti pogon dizala). Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala o tome odmah u pisanoj formi izvješćuje nadležnog inspekcijskog organa, održavatelja dizala i vlasnika dizala.

(12) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala može dozvoliti rad dizala na određeno vrijeme, ako nije bitno narušena sigurnost korisnika dizala, u kojem vlasnik mora otkloniti nedostatke. Otklonjene nedostatke mora u knjizi održavanja dizala potvrditi održavatelj dizala te o tome izvjestiti vlasnika i imenovano tijelo za tehnički pregled dizala. Ako vlasnik ne otkloni nedostatke u roku, imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora o tome izvjestiti nadležni inspekcijski organ.

(13) Vlasnik dizala ne smije mijenjati imenovano tijelo za tehnički pregled dizala dok god nisu otklonjeni svi nedostaci za koje je imenovano tijelo za tehnički pregled dizala propisalo rok za otklanjanje. Isto imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora utvrditi da li su u roku otklonjeni svi nedostaci.

(14) U slučaju ugrožavanja sigurnosti i zdravlja korisnika dizala nadležni inspekcijski organi moraju zabraniti uporabu dizala i po potrebi zahtijevati obavljanje izvanrednog pregleda.

Članak 25. (Redovito održavanje dizala)

(1) Vlasnik je dužan osigurati redovito održavanje dizala. Održavanje dizala podrazumijeva potrebne postupke za vrijeme uporabnog vijeka dizala, za siguran rad dizala i njegovih sastavnih dijelova.

(2) Svako dizalo mora imati uputstvo za uporabu i održavanje i uputstvo za spašavanje osoba, kojih se mora pridržavati kod redovitog održavanja dizala i kod spašavanja osoba iz dizala.

(3) Ako za postojeće dizalo nema potrebnih uputstava iz stavka (2) ovog članka, te ako su ona nepotpuna, vlasnik ih mora pribaviti ili dopuniti od montažera u roku od 18 mjeseci od početka primjene ove Naredbe ili osigurati njihovu izradu ili nadopunu. Za takva uputstva vlasnik mora pribaviti suglasnost od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala.

Članak 26.
(Obuhvat redovitog održavanja)

Redovito održavanje dizala obuhvaća: pregled postrojenja dizala i kontrolu njegova rada, prema uputstvu za uporabu i održavanje, otklanjanje utvrđenih nedostataka te zamjenu neispravnih i oštećenih elemenata, a osobito:

- a) provjeru ispravnosti rada svih sigurnosnih uređaja, osobito rada sigurnosnih uređaja kočnice pogonskog stroja, zahvatnog uređaja, graničnika brzine, krajnjih sklopki, odbojnika, vrata voznog okna i zabrave vrata voznog okna,
- b) provjeru nosive užadi ili lanaca ili traka i njihove veze s kabinom i protuutegom,
- c) provjeru vuče što se ostvaruje silom trenja,
- d) provjeru izolacije svih strujnih krugova i njihovih veza s uzemljenjem pregledom izolacije,
- e) provjeru priključaka na gromobransku instalaciju,
- f) čišćenje i podmazivanje dijelova dizala,
- g) provjeru ispravnosti rada dizala pri vožnji od postaje do postaje uzduž voznog okna u oba smjera te pri pristajanju,
- h) provjeru nužnih izlaza i
- i) provjeru ispravnosti pogonskih i upravljačkih uređaja dizala.

Članak 27.
(Period redovitog održavanja i obveza postupanja)

(1) Redovito održavanje dizala mora se obaviti najmanje jedanput mjesечно.

(2) Kod redovitog održavanja moraju se bez odgađanja otklanjati svi nedostaci u radu dizala, a neispravni i oštećeni dijelovi moraju se zamjeniti ispravnima.

(3) Ako se pri održavanju dizala utvrde neispravnosti koje mogu dovesti do opasnoga pogonskog stanja, održavatelj mora dizalo privremeno staviti van uporabe (isključiti pogon dizala), dok se one ne otklone.

Članak 28.
(Održavatelj)

(1) Održavanje dizala može obavljati pravna osoba registrirana za tu djelatnost, koja brine za održavanje dizala u ime vlasnika i vrši provjere dizala prilikom rada te mora biti upoznata s naputkom za uporabu i održavanje dizala, naputkom za spašavanje osoba, te knjigom održavanja dizala.

(2) Održavatelj dizala mora imati sjedište u BiH.

(3) Održavatelj može obavljati održavanje dizala samo ukoliko dobije odobrenje od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala koje prije izdavanja iste provjerava stručnu osposobljenost održavatelja.

(4) Osposobljenost održavatelja se provjerava u skladu sa pravilima za provjeru stručne osposobljenosti održavatelja dizala, koja donosi Institut za akreditiranje BiH, a odobrava Ministarstvo.

(5) Pravilima iz stavka (4) ovog članka propisuje se:

- a) uvjeti u pogledu nekretnina koje mora posjedovati održavatelj,
- b) uvjeti u pogledu opreme koju mora posjedovati održavatelj,
- c) obveze održavatelja u pogledu zapošljavanja stručnih uposlenika,
- d) način provjere stručne osposobljenosti uposlenika održavatelja

(6) Odobrenje iz stavka (3) ovog članka važi jednu godinu. Dva mjeseca prije isteka ovog perioda održavatelj je dužan podnijeti zahtjev za produženje odobrenja.

Članak 29. (Obveze postupanja)

(1) Održavatelj mora o nedostacima koji se ne mogu odmah otkloniti, odmah obavijestiti vlasnika i zapisati ih u knjigu održavanja dizala. Ako nastali nedostaci ugrožavaju sigurnu uporabu dizala održavatelj mora dizalo privremeno staviti van uporabe (isključiti pogon dizala) i o tome, u pismenoj formi, izvijestiti vlasnika i imenovano tijelo za tehnički pregled dizala.

(2) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala dužno je izvijestiti Ministarstvo i nadležni inspekcijski organ o izdatim odobrenjima prema stavku (3) članka 28., navodeći naziv i adresu održavatelja te ime i prezime odgovornog lica kod održavatelja.

(3) Ministarstvo jedan put godišnje objavljuje u „Službenom glasniku BiH“ popise održavatelja kojima su imenovana tijela za tehnički pregled dizala izdala odobrenje prema stavku (3) članka 28.

Članak 30. (Spašavanje osoba iz dizala)

(1) Spašavanje osoba iz dizala obavlja, u ime vlasnika, održavatelj naveden u članku 28. stavak 1. ove Naredbe.

(2) Spašavanje osoba iz dizala može obavljati i osoba, koja radi ili živi u građevini, koju održavatelj osposobi za spašavanje osoba iz dizala i obezbijedi odgovarajuću opremu.

(3) Tijekom spašavanja mora biti uspostavljen kontakt između spasioca i osoba u kabini dizala.

(4) Za poslove spašavanja osoba iz dizala održavatelj iz stavka (1) ovoga članka mora:

- a) u skladu s brojem dizala za koji obavlja poslove održavanja, raspolagati s dovoljnim brojem spasilačkog osoblja,

- b) imati mogućnost doći do određene građevine i dizala,
- c) vrijeme između poziva za spašavanje i uspostavljanja kontakta s osobama u kabini dizala mora biti najkraće moguće,
- d) vrijeme između poziva za spašavanje i dolaska spasitelja ne smije biti duže od 60 minuta osim ako se radi o izvanrednim okolnostima (prometni zastoj, snijeg, poplava itd.) te ako sjedište održavatelja nije u mjestu u kojem se nalazi dizalo. U takvim izvanrednim slučajevima održavatelj mora pozvati najbližeg drugog održavatelja koji ima odobrenje za poslove održavanja izdato od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala prema članku 28. stavak (3).

(5) Podaci o spašavanju moraju se upisati u knjigu održavanja dizala.

Članak 31.
(Knjiga održavanja dizala)

(1) Svako dizalo mora imati knjigu održavanja dizala koja sadrži:

- a) opće podatke o dizalu (podatke o vlasniku i mjestu ugradnje dizala, podatke o montažeru dizala, te godinu ugradnje dizala),
- b) osnovne podatke o dizalu (vrstu dizala, nazivnu nosivost i brzinu, najveći broj uključenja na sat, broj sati rada u toku 24 sata, broj postaja i oznaku glavne postaje, visinu dizanja, vrstu električne energije i napona za strujne krugove, podatke o zaštiti od previskog napona dodira, vrstu kabine, njezinu veličinu i materijal od kojeg je izrađena, podatke o konstrukciji kabine i poda kabine, mjere i podatke o ovješenju vođica kabine, mjere i podatke o ovješenju vođica protutog, podatke o konstrukciji zahvatnog uređaja i veličinu puta zahvatanja, podatke o provjetravanju strojarnice i provjetravanju kabine, vrstu reduktora, broj hodova puža i zubaca na pužnom krugu, promjer užnice, obuhvatni kut i kut utora užnice, tehničke karakteristike čelične užadi za kabinu i protutog, podatke o uređaju za kompenzaciju, o graničniku brzine, o kopirnom uređaju i krajnjim sklopkama i tehničke karakteristike pogonskog motora (tip, snaga, broj okretanja, nazivna struja, obrtni moment i provjetravanje), podatke o sigurnosnim uređajima, broj komandnih ploča, presjek glavnog električnog voda i vrstu odbojnika ispod kabine odnosno protutog).
- c) podatke o izmjenama općih podataka i osnovnih karakteristika dizala,
- d) podatke o održavanju i isključivanju dizala iz uporabe radi neispravnosti, o pregledima dizala, nedostacima i otklanjanju istih, te zamjeni dijelova dizala,
- e) podatke o održavatelju dizala,
- f) identifikacijski broj dizala i
- g) podatke o osobi ovlaštenoj za spašavanje osoba iz dizala.

(2) Knjiga održavanja se čuva u strojarnici.

Članak 32.
(Odgovornost vlasnika)

(1) Vlasnik dizala odgovoran je za sigurnu uporabu i održavanje dizala, te spašavanje osoba iz dizala u skladu s naputkom o uporabi i održavanju i naputkom o spašavanju osoba iz dizala.

(2) Vlasnik dizala dužan je osigurati izvanredan tehnički pregled, sukladno sa člankom 22. ove Naredbe, redoviti tehnički pregled dizala sukladno sa člankom 24. ove Naredbe, redovito održavanje dizala u skladu sa člankom 25. ove Naredbe i spašavanje osoba iz dizala u skladu sa člankom 30. ove Naredbe.

Članak 33.
(Odgovornost održavatelja)

Održavatelj mora:

- a) imati sposobljena lica za obavljanje poslova održavanja i potrebnu opremu,
- b) izraditi plan održavanja
- c) obavljati održavanje u skladu s naputkom za uporabu i održavanje i na temelju izvješća imenovanog tijela za tehnički pregled dizala o obavljenom redovitom tehničkom pregledu dizala,
- d) održavati dizalo da u tijeku uporabe zadovoljava temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe
- e) privremeno staviti dizalo izvan uporabe (isključiti pogon dizala) u slučaju nedostataka koje nije moguće odmah ukloniti, a predstavljaju opasnost za sigurnost korisnika, te izvestiti vlasnika o privremenom stavljanju dizala izvan uporabe,
- f) voditi evidenciju o redovitom održavanju dizala i svakoj intervenciji na dizalu,
- g) osigurati potrebne rezervne dijelove za popravke i zamjene,
- h) izvještavati vlasnika o potrebnim promjenama na dizalu,
- i) izvještavati vlasnika o potrebnim redovitim pregledima dizala,
- j) biti prisutan kod redovitih pregleda dizala,
- k) obaviti spašavanje osoba iz dizala bez posebnog naloga vlasnika dizala.

Članak 34.
(Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala)

(1) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala obavlja:

- a) vanredne tehničke preglede dizala,
- b) redovite tehničke preglede dizala i provjerava zadovoljenje zahtjeva za poboljšanje postojećih dizala propisanih u čl. 18. i 19. ove Naredbe,
- c) daje odobrenje održavatelju dizala.

(2) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora imati sjedište u Bosni i Hercegovini.

(3) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora ispunjavati kriterije iz standarda BAS ISO/IEC 17020.

(4) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora biti neovisno, te ne smije projektirati, ugrađivati i održavati dizalo, te ne smije biti montažer dizala ili sigurnosnih komponenti, ni ovlašteni predstavnik bilo koje od tih strana. To ne isključuje mogućnosti razmjene tehničkih obavijesti s montažerima dizala i proizvođačima sigurnosnih komponenti.

(5) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala ovlašćuje ministar na temelju dokaza o ispunjavanju kriterija iz st. (2), (3) i (4) ovoga članka i uvjeta iz članka 35. ove Naredbe.

(6) Ministarstvo objavljuje, jedan put godišnje, popis imenovanih tijela za pregled dizala u "Službenom glasniku BiH".

(7) Ministarstvo može povući ovlaštenje za obavljanje pregleda dizala imenovanom tijelu ako:

- a) prestane zadovoljavati propisane kriterije iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka,
- b) pregledi dizala ne obavlja u skladu s važećim propisima i odobrenim postupcima, te pravilima struke i
- c) je protiv njega pokrenut postupak prisilne naplate, stečaja ili likvidacijski postupak ili je prestalo poslovati na osnovi sudske ili druge prisilne odluke ili rješenja.

(8) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora voditi i obnavljati popis dizala na kojima je obavilo izvanredni tehnički pregled dizala ili redoviti tehnički pregled dizala. Taj popis mora godišnje dostavljati Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu.

(9) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala dužno je dostavljati obavijesti: Ministarstvu, nadležnom inspekcijskom organu i drugim imenovanim tijelima za tehnički pregled dizala, o negativnim rezultatima pregleda dizala u uporabi navodeći vlasnika neispravnog dizala sa podacima o lokaciji, tvorničkom broju dizala i identifikacijskom broju dizala. Izvješće o tehničkom pregledu sa navedenim nedostacima dostavljaju se vlasniku dizala.

(10) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala ne smije prihvati zahtjev za preglede dizala ukoliko ima obavijesti da je postupak započet kod drugog imenovanog tijela za tehnički pregled dizala.

Članak 35.

(Stručno osoblje imenovanog tijela za tehnički pregled dizala)

Osim zahtjeva iz članka 34. st. (2), (3) i (4) i Aneksa VII ove Naredbe, imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora u stalnom radnom odnosu imati sljedeće uposlenike:

- a) diplomiranog inženjera elektrotehnike ili strojarstva, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja dizala, za rukovođenje poslovima pregleda i ispitivanja dizala, koji ima stručni ispit.
- b) diplomiranog inženjera elektrotehnike ili strojarstva, sa najmanje tri godine radnog iskustva, odnosno inženjera elektrotehnike ili strojarstva, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja dizala.
- c) elektrotehničara ili strojarskog tehničara, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja dizala.

Članak 36.

(Pravna zaštita)

Svaka odluka donesena u skladu s ovom Naredbom koja ograničava:

- a) stavljanje na tržište i/ili puštanje u rad i/ili uporabu dizala,

b) stavljanje na tržište i/ili puštanje u rad sigurnosnih komponenti,

mora biti obrazložena i sadržavati pouku o pravnom lijeku u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37. (Prestanak primjene ranijih propisa)

(1) Danom primjene ove Naredbe prestaje primjena sljedećih propisa:

- a) Pravilnik o obveznom atestiranju dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz lica i tereta i o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda («Službeni list SFRJ», broj 27/90),
- b) Pravilnik o obveznom atestiranju zabrave vrata voz nog okna za dizala i uvjete koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda («Službeni list SFRJ», broj 18/91),
- c) Pravilnik o obveznom atestiranju odbojnika koji se uporabljavaju na dizalima i uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda («Službeni list SFRJ», broj 18/91),
- d) Pravilnik o obveznom atestiranju graničnika brzine za dizala i uvjete koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda («Službeni list SFRJ», broj 18/91),
- e) Pravilnik o obveznom atestiranju hvatačkog uređaja za dizala i uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda («Službeni list SFRJ», broj 18/91),
- f) Pravilnik o tehničkim normativima za dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz lica i tereta («Službeni list SFRJ», br. 16/86 i 28/89); i
- g) Pravilnik o tehničkim normativima za dizala na električni pogon za kosi prijevoz lica i tereta («Službeni list SFRJ», broj 49/86);

(2) Certifikati i atesti izdati na osnovu preuzetih propisa iz stavka (1) ovog članka vrijede do isteka njihove važnosti.

Članak 38. (Ovlasti za certificiranje i ispitivanje)

(1) Ovlasti za certificiranja i ispitivanja, izdate na osnovu propisa koji su važili do stupanja na snagu ove Naredbe, ostaju na snazi do isteka roka važenja, a najkasnije godinu dana nakon početka primjene ove Naredbe.

(2) Dokumenti o sukladnosti i oznake sukladnosti, izdati u inozemstvu, važe u Bosni i Hercegovini ako zadovoljavaju odredbe članka 13. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti.

Članak 39. (Primjena oznake sukladnosti)

(1) Do pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne

i Hercegovine, kao oznaka sukladnosti koristi se "C" oznaka sukladnosti, oblika i proporcija propisanih u Aneksu III ove Naredbe.

(2) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, kao oznaka sukladnosti koristi se europska oznaka sukladnosti CE, oblika i proporcija propisanih u Aneksu IIIa ove Naredbe.

(3) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, u ovoj Naredbi i pripadajućim Anekssima se umjesto "Izjava o sukladnosti tipa" koristi "EZ izjava o sukladnosti tipa", umjesto "Ispitivanje tipa" koristi se "EZ ispitivanje tipa", umjesto "Certifikat o ispitivanju tipa" koristi se "EZ certifikat o ispitivanju tipa", a umjesto „imenovano tijelo“ koristi se „prijavljeno tijelo“.

(4) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine postupke ocjenjivanja sukladnosti provodit će prijavljena tijela iz članka 3. ove Naredbe.

Članak 40.
(Aneksi)

Sastavni dio ove Naredbe su Aneksi I, II, III, III a, IV, V, VI, VII,VIII, IX, X, XI, XII, XIII i XIV.

Članak 41.
(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o sigurnosti dizala („Službeni glasnik BiH“, broj 44/10).

Članak 42.
(Stupanje na snagu)

Ova Naredba stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a odredbe čl. 18. i 19. ove Naredbe počet će se primjenjivati po isteku dvije godine od dana stupanja na snagu ove Naredbe.

Broj: 05-2-06-3270/12
27.11.2012.godine
Sarajevo

M i n i s t a r
Mirko Šarović

ANEKS I

TEMELJNI ZDRAVSTVENI I SIGURNOSNI ZAHTJEVI KOJI SE ODNOSE NA PROJEKTIRANJE I IZRADU DIZALA I SIGURNOSNIH KOMPONENTI

UVODNE NAPOMENE

1. Obveze koje proizilaze iz temeljnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva primjenjuju se samo ako za dizalo ili sigurnosnu komponentu postoji odgovarajuća opasnost kada se koriste na način koji je odredio montažer dizala ili proizvođač sigurnosnih komponenti.
2. Temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi sadržani u ovoj Naredbi imaju imperativni karakter. Međutim, obzirom na najnovija dostignuća, ciljevi koje ona propisuje mogu biti i nedostizni. U takvim slučajevima, dizala i sigurnosne komponente moraju biti projektirani i izrađeni na takav način da se što je moguće više približe tim ciljevima.
3. Proizvođač sigurnosne komponente i montažer dizala su obvezni da procijene opasnosti kako bi identificirali sve opasnosti koje se odnose na njihove proizvode, zatim ih moraju projektirati i izraditi uzimajući u obzir tu procjenu.
4. Temeljni zahtjevi iz oblasti građevinarstva propisani važećim posebnim propisom primjenjuju se na dizala ako odgovarajući temeljni zahtjevi nisu propisani ovom Naredbom.

1. OPĆENITO

1.1. Primjena Naredbe o sigurnosti strojeva „Službeni glasnik BiH“, broj 4/10.

Ako postoji određena opasnost koja nije obuhvaćena ovim Aneksom, primjenjuju se temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi iz Aneksa I Naredbe o sigurnosti strojeva. Temeljni zahtjevi iz točke 1.1.2. Aneksa I Naredbe o sigurnosti strojeva moraju se primjenjivati u svakom slučaju.

1.2. Nosač

Nosač svakog dizala mora biti kabina. Kabina mora biti projektirana i izrađena tako da ima prostor i čvrstoću koja odgovara maksimalnom broju osoba i nazivnoj nosivosti dizala koju je odredio montažer dizala.

Kad je dizalo namijenjeno za prijevoz osoba, i kada njegove dimenzije dozvoljavaju, kabina mora biti projektirana i izrađena tako da njene konstruktivne karakteristike ne priječe i ne remete pristup i uporabu osobama s posebnim potrebama i tako da dozvoljavaju sve odgovarajuće prilagodbe kako bi se ovakvim osobama olakšala uporaba dizala.

1.3. Sredstva za vješanje i podupiranje kabine

Sredstva za vješanje i/ili podupiranje kabine, njeni dodaci i svi priključni dijelovi, moraju biti odabrani i projektirani tako da osiguravaju adekvatnu razinu sveukupne sigurnosti i

da rizik od pada kabine svedu na minimum, uzimajući u obzir uvjete uporabe, korištene materijale i uvjete proizvodnje.

Ako se za vješanje kabine koriste užad ili lanci, moraju postojati najmanje dva neovisna užeta ili lanca, svaki sa svojim ankerskim sustavom. Ovakva užad i lanci ne smiju imati nikakve spojeve niti upletanja, osim tamo gdje je potrebno za učvršćivanje ili pravljenje petlje.

1.4. Kontrola opterećenja (uključujući prekomjernu brzinu)

1.4.1. Dizala moraju biti projektirana, izrađena i montirana tako da se spriječi normalno pokretanje ako je premašena nazivna nosivost.

1.4.2. Dizala moraju biti opremljena graničnikom brzine.

Ovi zahtjevi se ne odnose na dizala čiji je pogonski sustav projektiran tako da sprječava prekomjernu brzinu.

1.4.3. Brza dizala moraju biti opremljena uređajem za praćenje brzine i uređajem za ograničenje brzine.

1.4.4. Dizala koja pokreće pogonska užnica moraju biti projektirana tako da osiguraju stabilnost vučne užadi na užnici.

1.5. Pogonski stroj

1.5.1. Sva putnička dizala moraju imati vlastiti pogonski stroj. Ovaj zahtjev se ne odnosi na dizala kod kojih su protuutezi zamijenjeni drugom kabinetom.

1.5.2. Montažer dizala mora osigurati da se onemogući pristup pogonskom stroju i pripadajućim uređajima dizala, osim za potrebe održavanja i u slučaju izvanredne situacije.

1.6. Komande

1.6.1. Komande dizala namijenjene za uporabu osoba s posebnim potrebama bez pratnje moraju biti projektirane i smještene u skladu s potrebama za takvu uporabu.

1.6.2. Funkcije komandi moraju biti jasno naznačene.

1.6.3. Krugovi za pozivanje skupine dizala mogu biti skupni ili međusobno povezani.

1.6.4. Električna oprema mora biti montirana i spojena tako:

- da ne dolazi do eventualne zabune sa strujnim krugovima koji nemaju nikakvu izravnu vezu s dizalom,
- da se napajanje električnom energijom može isključiti pod opterećenjem,
- da kretanje dizala ovisi od električnih sigurnosnih uređaja u odvojenom sigurnosnom električnom krugu,
- da greška na električnim instalacijama ne dovodi do opasne situacije.

2. OPASNOSTI ZA OSOBE IZVAN KABINE

2.1. Dizalo mora biti projektirano i izrađeno tako da je prostor u kojem se kreće kabina nedostupno osim za potrebe održavanja i u slučaju izvanredne situacije. Prije nego što osoba uđe u taj prostor mora biti onemogućena normalna uporaba dizala.

2.2. Dizalo mora biti projektirano i izrađeno tako da se spriječi rizik od prignječenja kad je kabina u jednom od njenih krajnjih položaja.

Ovo se postiže ostavljanjem slobodnog prostora ili zakloništa ispod i iznad krajnjih položaja.

Međutim, u posebnim slučajevima, moguće je kada se daje prethodno odobrenje, osobito u postojećim građevinama gdje je nemoguće ispuniti ovaj uvjet, da se dopuste i drugi odgovarajući načini kako bi se izbjegla ova opasnost.

2.3. Postaje za ulaz i izlaz iz kabine moraju biti opremljene vratima voznog okna odgovarajuće mehaničke otpornosti za predviđene uvjete uporabe.

Uređaj za zabravljinjanje mora u toku normalnog rada sprječavati:

- početno kretanje kabine, bez obzira da li je ili nije namjerno pokrenuta, ukoliko sva vrata voznog okna nisu zatvorena i zabravljeni,
- otvaranje vrata voznog okna dok je kabina još u pokretu i ako je van propisane zone pristajanja.

Međutim, pristajanje s otvorenim vratima je dozvoljeno u određenim zonama pod uvjetom da se kontrolira brzina pristajanja.

3. OPASNOSTI ZA OSOBE U KABINI

3.1. Kabine dizala moraju biti potpuno zatvorene zidovima po cijeloj dužini, uključujući podove i stropove, s izuzetkom otvora za ventilaciju, i moraju imati vrata po cijeloj dužini. Ta vrata moraju biti tako projektirana i ugrađena da se kabina ne može kretati, osim u slučaju pristajanja navedenog u točki 2.3. ovog Aneksa, ako vrata nisu zatvorena i da se kabina zaustavi ako se vrata otvore.

Vrata kabine moraju ostati zatvorena i zabravljeni ako se dizalo zaustavi između dvije razine, ako postoji opasnost od pada između kabine i voznog okna ili ako nema voznog okna.

3.2. U slučaju prekida napajanja ili otkazivanja komponenti, dizalo mora imati uređaje za sprječavanje slobodnog pada ili nekontroliranog kretanja kabine prema gore.

Uređaj koji sprječava slobodan pad kabine mora biti neovisan od sredstava vješanja kabine.

Ovaj uređaj mora biti u mogućnosti zaustaviti kabinu kada je ona pod nazivnim opterećenjem i pri maksimalnoj brzini koju je predvio montažer dizala. Svako

zaustavljanje uslijed aktiviranja ovog uređaja ne smije izazvati usporenje koje bi bilo štetno za osobe koja se prevoze bez obzira na uvjete opterećenja.

3.3. Odbojnici moraju biti ugrađeni između dna voznog okna i poda kabine. U tom slučaju, slobodni prostor naveden u točki 2.2. ovog Aneksa mora biti izmjerena kada su obojnici potpuno sabijeni. Ovaj zahtjev se ne primjenjuje na dizala kod kojih kabina ne može ući u slobodan prostor naveden u točki 2.2. ovog Aneksa zbog načina na koji je projektiran pogonski sustav.

3.4. Dizala moraju biti projektirana i izgrađena tako da se ne mogu pokrenuti ako uređaj naveden u točki 3.2. ovog Aneksa nije u radnom položaju.

4. OSTALE OPASNOSTI

4.1. Vrata voznog okna i vrata kabine ili oboja vrata zajedno, ako su pokretana motorom moraju imati napravu koja će spriječiti rizik od prgnjećenja kad se ona kreću.

4.2. Vrata voznog okna, ukoliko trebaju doprinijeti zaštiti zgrade od požara, uključujući i ona sa staklenim dijelovima, moraju u cijelosti biti propisno otporna na požar i po svojim svojstvima koja se tiču izolacije (zaustavljanje plamena) i prijenosa toplote (toplinska zračenja).

4.3. Protuutezi moraju biti montirani tako da bi se izbjegao svaki rizik od sudara s kabinom ili od pada na kabinu.

4.4. Dizala moraju biti opremljena sredstvima koja će ljudima zarobljenim u kabini pomoći da se oslobode i evakuiraju.

4.5. Kabina mora biti opremljena sredstvima za dvosmjerno komuniciranje, koja će omogućiti stalni kontakt sa spasilačkom službom.

4.6. Dizala moraju biti projektirana i izrađena tako, da u slučaju da temperatura u pogonskom stroju dizala premaši maksimum koji je postavio montažer dizala, dizala mogu završiti kretanje koje je u tijeku, ali da odbiju daljnje komande.

4.7. Kabine moraju biti projektirane i izrađene tako da osiguravaju dovoljnu ventilaciju za putnike, čak i u slučaju dužeg zastoja.

4.8. Kabina mora biti adekvatno osvijetljena kad god je u uporabi ili kada su vrata otvorena, a mora postojati također osvjetljenje u slučaju opasnosti.

4.9. Sredstva komuniciranja navedena u točki 4.5. ovog Aneksa i osvjetljenje u slučaju opasnosti navedeno u točki 4.8. ovog Aneksa moraju biti projektirana i izrađena tako da funkcioniraju i bez normalnog napajanja električnom energijom. Period njihovog rada mora biti dovoljno dug da osigura normalnu proceduru spašavanja.

4.10. Upravljački strujni krugovi dizala koja se mogu koristiti u slučaju požara moraju biti projektirana i proizvedena tako da mogu spriječiti zaustavljanje dizala na određenim razinama i omogućiti spasilačkim ekipama prioritetno upravljanje dizalom.

5. OZNAČAVANJE

- 5.1. Pored minimuma pojedinosti koje se zahtijevaju za strojeve u skladu s točkom 1.7.3. Aneksa I Naredbe o sigurnosti strojeva, svaka kabina mora imati lako vidljivu pločicu na kojoj je jasno označena nazivna nosivost u kilogramima i maksimalan broj putnika koji se mogu prevoziti.
- 5.2. Ako je dizalo projektirano tako da je putnicima zarobljenim u kabini omogućeno da se izvuku bez pomoći izvana, odgovarajuće upute moraju biti jasno i vidljivo naznačene u kabini.

6. UPUTE ZA UPORABU

- 6.1. Uz sigurnosne komponente navedene u Aneksu IV ove Naredbe mora se priložiti uputa za uporabu na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, tako da se:

- montaža,
- priključivanje,
- podešavanje, i
- održavanje,

može izvršiti efikasno i bezopasno.

- 6.2. Uz svako dizalo mora se priložiti dokumentacija na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Dokumentacija treba sadržavati najmanje:

- Uputu za uporabu koja sadrži nacrte i dijagrame neophodne za normalnu uporabu, a koji se odnose na održavanje, inspekciju, popravke, periodične provjere i načine spašavanja navedene u točki 4.4. ovog Aneksa.
  - Knjigu održavanja u kojoj se evidentiraju popravke i periodične provjere.
-

ANEKS II

A. Sadržaj izjave o sukladnosti sigurnosnih komponenti⁽¹⁾

Izjava o sukladnosti mora sadržavati sljedeće obavijesti:

- naziv i adresu proizvođača sigurnosnih komponenti,⁽²⁾,
- kada je primjenjivo, naziv i adresu njegovog ovlaštenog zastupnika,⁽²⁾,
- opis sigurnosne komponente, pojedinosti o tipu, serija i serijski broj (ukoliko ga ima),
- sigurnosnu funkciju sigurnosne komponente, ukoliko to nije očito iz samog opisa,
- godinu proizvodnje sigurnosne komponente,
- sve odgovarajuće propise s kojima je sigurnosna komponenta sukladna,
- kada je primjenjivo, upućivanje na korištene harmonizirane standarde,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo ispitivanje tipa u skladu s člankom 12. a), ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, upućivanje na certifikat o ispitivanju tipa koji je izdalo to imenovano tijelo,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je provjerovalo proizvodnje u skladu s člankom 12. točka a) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je provjerilo sustav osiguranja kvaliteta koji je primijenio proizvođač u skladu s člankom 12. točka a) ove Naredbe,
- identifikaciju potpisnika ovlaštenog da nastupa u ime proizvođača sigurnosnih komponenti ili njegovog ovlaštenog zastupnika.

B. Sadržaj izjave o sukladnosti za ugrađena dizala⁽³⁾

Izjava o sukladnosti mora sadržavati sljedeće obavijesti:

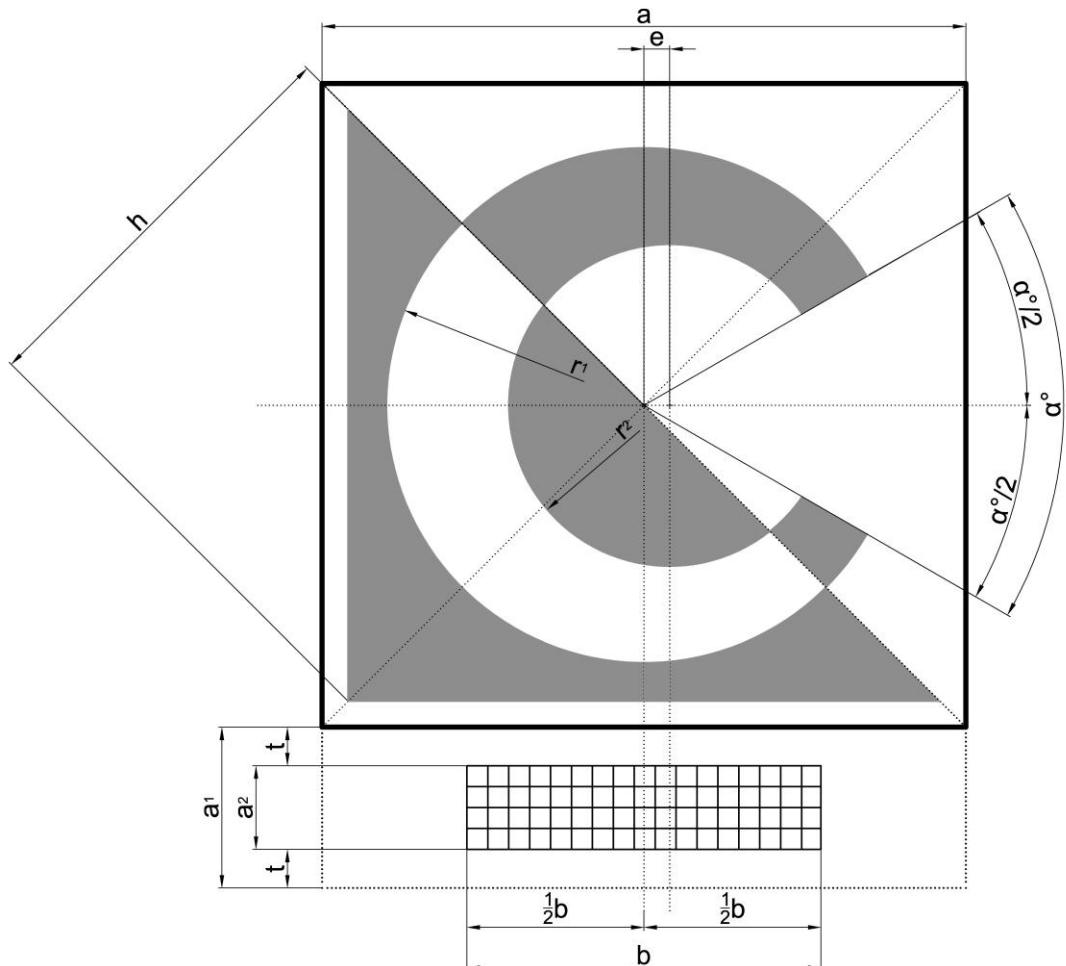
- naziv i adresu montažera dizala,⁽⁴⁾,
- opis dizala, pojedinosti o tipu ili seriji i serijski broj te adresu gdje je dizalo ugrađeno,
- godinu montaže,
- sve odgovarajuće propise s kojima je dizalo sukladno,
- kada je primjenjivo, upućivanje na korištene harmonizirane standarde,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo ispitivanje tipa modela dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) tač. a) i b) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, upućivanje na certifikat o ispitivanju tipa,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo verifikaciju dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) točka d) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo završnu inspekciju dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) tač. a), b) i c),
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo provjeru sustava osiguranja kvaliteta koji je primijenio montažer dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) tač. a), b), c) i e) ove Naredbe,

- identifikaciju potpisnika ovlaštenog da nastupa u ime montažera dizala.

-
- (1) Izjava mora biti na istom jeziku kao i uputa za uporabu navedena u Aneksu I, točka 6.1. ove Naredbe i mora biti pisana mašinom ili štampano.
  - (2) Poslovni naziv, puna adresa; u slučaju ovlaštenog zastupnika treba također naznačiti poslovni naziv i adresu proizvođača sigurnosnih komponenti.
  - (3) Izjava mora biti na istom jeziku kao i uputa za uporabu navedena u Aneksu I, točka 6.2. ove Naredbe i mora biti pisana mašinom ili štampano.
  - (4) Poslovni naziv i puna adresa.

ANEKS III
OZNAKA SUKLADNOSTI „C“

- Oznaka sukladnosti se sastoji od slova "C", koje ima sljedeći oblik:

$$\begin{aligned}
 a_1 &= 25/100 \times a \\
 a_2 &= 13/100 \times a \\
 b &= 55/100 \times a \\
 t &= 6/100 \times a \\
 \alpha &= 60^\circ
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 r_1 &= 40/100 \times a \\
 r_2 &= 25/100 \times a \\
 e &= 4/100 \times a \\
 h &= 65/100 \times a
 \end{aligned}$$

- ako je "C" oznaka smanjena ili povećana, omjer dan na gornjem crtežu mora biti zadržan,

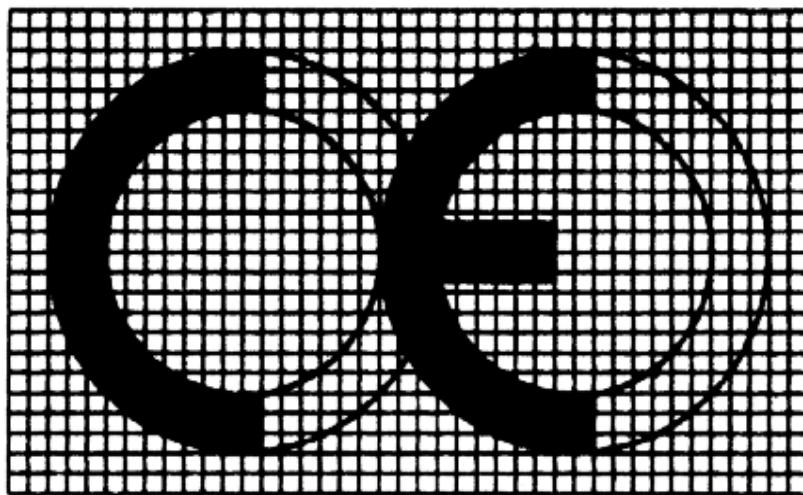
- različite komponente „C“ oznake moraju imati istu stvarnu vertikalnu dimenziju, koja ne može biti manja od 5 mm. Od ove minimalne dimenzije može se odstupiti pri označavanju sigurnosnih komponenti malih dimenzija.

Postavljanje „C“ oznake sukladnosti i upisivanje identifikacijskog broja imenovanog tijela vrši se u skladu s čl. 12. točka a) alineja 2) ili 3) i čl. 13. st. (1) i (2) ove Naredbe.

ANEKS III a

“CE“ OZNAKA SUKLADNOSTI

- Oznaka sukladnosti “CE“ se sastoji od početnih slova ‘CE’, koja imaju sljedeći oblik:

- ako je “CE“ oznaka smanjena ili povećana, proporcije date na gornjem crtežu moraju biti zadržane,
- različite komponente „CE“ oznaka moraju imati istu stvarnu vertikalnu dimenziju, koja ne može biti manja od 5 mm. Od ove minimalne dimenzije može se odstupiti pri označavanju sigurnosnih komponenti malih dimenzija.

Postavljanje “CE“ oznake sukladnosti i upisivanje identifikacijskog broja prijavljenog tijela, vrši se u skladu s čl. 12. točka a) alineja 2) ili 3) i čl. 13. st. (1) i (2) ove Naredbe.

ANEKS IV

POPIS SIGURNOSNIH KOMPONENTI NAVEDENIH U ČLANKU 3. točka (e) i ČLANKU 11. OVE NAREDBE

1. Uređaji za zabravljivanje vrata vozognog okna.
  2. Uređaji za sprječavanje padova navedeni u točki 3.2 Aneksa I ove Naredbe koji se koriste za sprječavanje pada kabine i nekontroliranog kretanja prema gore.
  3. Uređaji za ograničenje prekoračenja brzine.
  4. a) Odbojnici koji akumuliraju energiju :
    - nelinearni
    - ili s prigušenjem povratnog kretanja
  - b) Odbojnici koji rasipaju energiju
  5. Sigurnosni uređaji postavljeni na cilindre hidrauličkih pogonskih krugova kada se koriste kao uređaji za sprječavanje pada.
  6. Električni sigurnosni uređaji u obliku sigurnosnih prekidača koji sadrže elektronske komponente.
-

ANEKS V

ISPITIVANJE TIPO (modul B)

A. Ispitivanje tipa sigurnosnih komponenti

1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da će reprezentativni uzorak sigurnosne komponente omogućiti dizalu, u koje je pravilno ugrađena, da zadovolji relevantne zahtjeve ove Naredbe.
2. Zahtjev za ispitivanje tipa mora podnijeti proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev mora sadržavati:

- naziv i adresu proizvođača sigurnosne komponente i njegovog ovlaštenog zastupnika, ukoliko ovaj drugi podnosi zahtjev, kao i mjesto proizvodnje sigurnosnih komponenti,
  - izjavu u pisanoj formi da isti zahtjev nije podnesen nijednom drugom imenovanom tijelu,
  - tehničku dokumentaciju,
  - reprezentativni uzorak sigurnosne komponente ili detalje o mjestu gdje se ona može ispitati. Imenovano tijelo može podnijeti opravdane zahtjeve za dodatnim uzorcima.
3. Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenu sukladnosti i adekvatnosti sigurnosne komponente kako bi dizalu u koje je ispravno ugrađena omogućila sukladnost s odredbama ove Naredbe.

Tehnička dokumentacija treba, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje sukladnosti, da sadrži sljedeće:

- opći opis sigurnosne komponente, uključujući njeno područje uporabe (posebno moguća ograničenja brzine, opterećenja i snage) i uvjete (posebno od eksplozivnog okoliša i izloženost elementima),
- sklopne i radioničke crteže ili dijagrame,
- osnovne zahtjeve uzete u obzir i usvojene načine za njihovo ispunjavanje (kao npr. harmonizirani standard),
- rezultate bilo kojih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podugovorio proizvođač,
- kopiju uputa za sastavljanje sigurnosnih komponenti,
- mjere koje su poduzete u fazi proizvodnje da bi se osiguralo da serijski proizvedene sigurnosne komponente budu sukladne s ispitanim uzorkom sigurnosne komponente.

4. Imenovano tijelo mora:

- pregledati tehničku dokumentaciju kako bi se ocijenilo u kojoj mjeri ona može zadovoljiti postavljene ciljeve,
- pregledati sigurnosnu komponentu kako bi se provjerila njena sukladnost s tehničkom dokumentacijom,

- izvršiti ili dati da se izvrše odgovarajuće provjere i ispitivanja potrebna da bi se provjerilo da li rješenja koja je usvojio proizvođač sigurnosne komponente zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe i time omogućavaju sigurnosnoj komponenti da izvrši svoju funkciju ako se pravilno ugradi u dizalo.
5. Ako je reprezentativni uzorak sigurnosne komponente sukladan s odredbama ove Naredbe, koje se na njega primjenjuju, imenovano tijelo mora podnositelju zahtjeva izdati certifikat o ispitivanju tipa. Certifikat mora da sadrži naziv i adresu proizvođača sigurnosne komponente, zaključke provjere, uvjete valjanosti certifikata i pojedinosti potrebne za identifikaciju odobrenog tipa.

Ministarstvo, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, nadležni inspekcijski organi i druga imenovana tijela mogu dobiti kopiju certifikata i na osnovu opravdanog zahtjeva kopiju tehničke konstrukcione dokumentacije, te izvješće o izvršenim pregledima i ispitivanjima.

Ako imenovano tijelo odbije da proizvođaču izda certifikat o ispitivanju tipa, mora detaljno navesti razloge odbijanja. Moraju se utvrditi i odredbe za proceduru podnošenja žalbe.

6. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora informirati imenovano tijelo o svim izmjenama, čak i o manjim, koje je izvršio ili namjerava izvršiti na odobrenoj sigurnosnoj komponenti, uključujući nova proširenja i varijante koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (vidi prvi uvučeni red točke 3). Imenovano tijelo mora pregledati izmjene i izvjestiti podnositelja zahtjeva da li certifikat o ispitivanju tipa ostaje valjan¹.
7. Svako imenovano tijelo mora nadležnim organima u Bosni i Hercegovini pružiti odgovarajuće obavijesti u vezi s:
- izdatim certifikatima o ispitivanju tipa,
  - povučenim certifikatima o ispitivanju tipa.

Svako imenovano tijelo mora, također, dostaviti odgovarajuće obavijesti drugim imenovanim tijelima vezane za povučene certifikate o ispitivanju tipa.

8. Certifikati o ispitivanju tipa, dokumentacija i prepiska vezana za postupke ispitivanja tipa moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

9. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora uz tehničku dokumentaciju čuvati kopiju certifikata o ispitivanju tipa i njegovih priloga 10 godina nakon proizvodnje zadnje sigurnosne komponente.

Ukoliko u Bosni i Hercegovini nema ni proizvođača sigurnosne komponente, niti njegovog ovlaštenog zastupnika, obveza čuvanja tehničke dokumentacije, kako bi ona stajala na

---

¹ Ako imenovano tijelo smatra da je potrebno, ono može izdati dodatak uz originalni certifikat o ispitivanju tipa ili zatražiti da se podnese novi zahtjev.

raspolaganju, prenosi se na lice koje je sigurnosnu komponentu stavilo na tržište Bosne i Hercegovine.

B. Ispitivanje tipa dizala

1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da model dizala, ili dizalo za koji ne postoji odredba za proširenje ili izmjenu, zadovoljava zahtjeve ove Naredbe.
2. Zahtjev za ispitivanje tipa mora podnijeti montažer dizala imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev mora sadržavati:

- naziv i adresu montažera dizala,
  - izjavu, u pismenoj formi, da isti zahtjev nije podnesen ni jednom drugom imenovanom tijelu,
  - tehničku dokumentaciju,
  - detalje o mjestu gdje se može izvršiti pregled modela dizala. Model dizala koji se daje na pregled mora da ima priključne dijelove i mora biti sposoban da opslužuje najmanje tri razine (vrh, sredinu i dno).
3. Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenjivanje sukladnosti dizala s odredbama ove Naredbe te razumijevanje projekta i rada dizala.

Tehnička dokumentacija treba, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje sukladnosti, da sadrži slijedeće:

- opći opis reprezentativnog modela dizala. U tehničkoj dokumentaciji treba da su jasno naznačena sva moguća proširenja reprezentativnog modela dizala koji se pregleda (vidi članak 3. stavak (1), točku g) ove Naredbe,
- sklopne i radioničke crteže ili dijagram,
- osnovne zahtjeve koji su uzeti u obzir i usvojene načine za njihovo ispunjavanje (kao npr. harmonizirani standard),
- kopiju izjave o sukladnosti sigurnosnih komponenti korištenih u proizvodnji dizala,
- rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podugovorio proizvođač,
- kopiju priručnika s uputama za uporabu dizala,
- mjere koje su poduzete u fazi montaže kako bi se osiguralo da je serijski proizvedeno dizalo sukladno s odredbama ove Naredbe.

4. Imenovano tijelo mora:

- pregledati tehničku dokumentaciju kako bi mogao ocijeniti u kojoj mjeri ona može zadovoljiti postavljene ciljeve,
- pregledati reprezentativni model dizala kako bi se provjerilo da li je proizведен u skladu s tehničkom dokumentacijom,
- izvršiti ili dati da se izvrše odgovarajuće provjere i ispitivanja potrebna da bi se provjerilo da li rješenja koja je usvojio montažer dizala zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe i da li omogućavaju da dizalo bude sukladno s tim zahtjevima.

5. Ako je model dizala sukladan s odredbama ove Naredbe koje se na njega primjenjuju, imenovano tijelo mora podnositelju zahtjeva izdati certifikat o ispitivanju tipa. Certifikat mora da sadrži naziv i adresu montažera dizala, zaključke provjere, uvjete valjanosti certifikata i pojedinosti potrebne za identifikaciju odobrenog tipa.

Ministarstvo, Ministarstvo komunikacija i prometa, nadležni inspekcijski organi i druga imenovana tijela mogu dobiti kopiju certifikata i na osnovu opravdanog zahtjeva kopiju tehničke konstrukcijske dokumentacije, te izvješće o izvršenim pregledima i ispitivanjima.

Ako imenovano tijelo odbije da proizvođaču izda certifikat o ispitivanju tipa, mora detaljno navesti razloge odbijanja. Moraju se utvrditi i odredbe za proceduru podnošenja žalbe.

6. Montažer dizala mora informirati imenovano tijelo o svim izmjenama, čak i o malim, koje je izvršio ili namjerava da izvrši na odobrenom dizalu, uključujući nove dopune i varijante koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (vidi prvu alineju točke 3, dio B, ovog Aneksa). Imenovano tijelo mora pregledati izmjene i izvijestiti podnositelja zahtjeva da li certifikat o ispitivanju tipa ostaje valjan².
7. Svako imenovano tijelo mora nadležnim organima u Bosni i Hercegovini pružiti odgovarajuće obavijesti u svezi s:
  - izdatim certifikatima o ispitivanju tipa,
  - povučenim certifikatima o ispitivanju tipa.

Svako imenovano tijelo mora, također, dostaviti drugim imenovanim tijelima odgovarajuće obavijesti vezane za povučene certifikate o ispitivanju tipa.

8. Certifikati o ispitivanju tipa, dokumentacija i prepiska vezana za postupke ispitivanja tipa moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
9. Montažer dizala uz tehničku dokumentaciju mora čuvati kopiju certifikata o ispitivanju tipa i njegove priloge najmanje 10 godina nakon proizvodnje zadnjeg dizala u skladu s reprezentativnim modelom dizala.

---

2 Ako imenovano tijelo smatra da je potrebno, ono može izdati dodatak uz originalni certifikat o ispitivanju tipa ili zatražiti da se podnese novi zahtjev.

ANEKS VI
ZAVRŠNA INSPEKCIJA

1. Završna inspekcija je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da dizalo koje se stavlja na tržište zadovoljava zahtjeve ove Naredbe. Montažer dizala postavlja oznaku sukladnosti u kabinu svakog dizala i sastavlja izjavu o sukladnosti.
2. Montažer dizala poduzima sve neophodne mjere kako bi osigurao da dizalo koji se stavlja na tržište bude sukladan s modelom dizala opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa, kao i s temeljnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima primjenjivim na njega.
3. Montažer dizala čuva kopiju izjave o sukladnosti i certifikat o završnoj inspekciji naveden u točki 6. ovog Aneksa, 10 godina računajući od datuma kada je dizalo stavljen na tržište.
4. Imenovano tijelo, koje je odabrao montažer dizala, provodi ili daje da se provede završna inspekcija dizala koje treba da se stavi na tržište. Moraju se provesti odgovarajuća ispitivanja i provjere predviđene primjenjivim standardom/ima navedenim u članku 10. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, da bi se osigurala sukladnost dizala s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe.

Ove provjere i ispitivanja osobito uključuju:

- a) pregled dokumentacije radi provjere da li je dizalo sukladno s reprezentativnim modelom dizala odobrenim u skladu s odjeljkom B Aneksa V ove Naredbe,
- b)
  - rad praznog dizala i dizala s maksimalnim opterećenjem da bi se utvrdila ispravnost montaže i rad sigurnosnih uređaja (krajnji prekidači, uređaji za zabravljinjanje, itd.),
  - rad praznog dizala i dizala s maksimalnim opterećenjem da bi se osiguralo ispravno funkcioniranje sigurnosnih uređaja u slučaju prekida napajanja električnom energijom,
  - statičko ispitivanje s opterećenjem jednakim 1,25 nazivne nosivosti .

Nazivna nosivost je navedena u točki 5. Aneksa I ove Naredbe.

Nakon ovih ispitivanja, imenovano tijelo provjerava da li ima deformacija ili oštećenja koja bi mogla ugroziti uporabu dizala.

5. Imenovano tijelo mora dobiti slijedeće dokumente:
  - nacrt kompletног dizala,
  - nacrte i dijagrame koji su potrebni za završnu inspekciju, osobito dijagrame kontrolnih kola,
  - kopiju priručnika s uputama za uporabu navedenog u točki 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Imenovano tijelo ne može zahtijevati detaljne nacrte ili precizne podatke koji nisu potrebni za verifikaciju sukladnosti dizala koje će biti stavljeni na tržište s modelom dizala opisanim u izjavi o ispitivanju tipa.

6. Ako dizalo zadovoljava odredbe ove Naredbe, imenovano tijelo postavlja ili daje da se postavi njegov identifikacioni broj pored oznake sukladnosti u skladu s Aneksom III ove Naredbe, i sastavlja certifikat o završnoj inspekciji u kojem se navode izvršene provjere i ispitivanja.

Imenovano tijelo popunjava odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u točki 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Ukoliko imenovano tijelo odbije da izda certifikat o završnoj inspekciji, onda mora detaljno navesti razloge tog odbijanja i preporučiti način na koji se može dobiti odobrenje. Ako montažer dizala ponovo podnese zahtjev za završnu inspekciju, mora se obratiti istom imenovanom tijelu.

7. Certifikat o završnoj inspekciji, dokumentacija i prepiska vezana za postupke prihvatanja sastavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
-

ANEKS VII

MINIMALNI KRITERIJI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRI IMENOVANJU TIJELA ZA OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

1. Imenovano tijelo, njegov ravnatelj i osoblje odgovorno za obavljanje poslova verifikacije ne može biti projektant, graditelj, isporučitelj ili proizvođač sigurnosnih komponenti ili montažer dizala koji je predmet inspekcije, kao ni ovlašteni zastupnik bilo kojeg od navedenih strana. Isto tako, ovo tijelo, njegov ravnatelj i osoblje odgovorno za nadzor sustava osiguranja kvaliteta, navedenog u čl. 12., 13., 14. i 15. ove Naredbe, ne može biti projektant, graditelj, isporučitelj ili proizvođač sigurnosnih komponenti ili montažer dizala koji je predmet inspekcije, kao ni ovlašteni zastupnik bilo koje od navedenih strana. Ove strane ne mogu biti uključene, bilo direktno ili kao ovlašteni zastupnici, u projektiranju, izradi, marketingu i održavanju sigurnosnih komponenti, kao ni u montaži dizala. To, međutim, ne isključuje mogućnost razmjene tehničkih obavijesti između proizvođača sigurnosnih komponenti ili montažera dizala i ovog tijela.
2. Imenovano tijelo i njegovo osoblje moraju poslove inspekcije ili nadzora obavljati uz najveći stupanj stručnog integriteta i tehničke sposobnosti, bez bilo kakvih pritisaka i uticaja, osobito financijskih, koji bi mogli uticati na njihovo prosuđivanje ili na rezultate inspekcije, osobito od lica ili grupe koje su zainteresirane za rezultate inspekcije ili nadzora.
3. Imenovano tijelo mora imati na raspolaganju potrebno osoblje i prostor da bi moglo na odgovarajući način obaviti tehničke i administrativne zadatke vezane za inspekciju ili nadzor, i mora također imati pristup opremi koja je potrebna za posebnu verifikaciju.
4. Osoblje odgovorno za inspekciju mora imati:
  - dobru tehničku i stručnu obuku,
  - zadovoljavajuće znanje o zahtjevima za ispitivanja koja vrše i odgovarajuće iskustvo za takva ispitivanja,
  - sposobnost sastavljanja certifikata, zapisa i izvješća potrebnih za vjerodostojnost izvođenja ispitivanja.
5. Nepristrasnost inspekcijskog osoblja mora biti garantirana. Njihova naknada ne smije ovisiti od broja izvršenih ispitivanja, ili od rezultata tih ispitivanja.
6. Imenovano tijelo mora zaključiti osiguranje od odgovornosti za eventualnu štetu ukoliko njegovu odgovornost ne preuzima država u skladu s važećim zakonom, ili je država sama izravno odgovorna za ispitivanja.
7. Osoblje imenovanog tijela mora čuvati poslovnu tajnu o svim obavijestima prikupljenim u toku obavljanja svojih poslova (osim prema nadležnim organima u Bosni i Hercegovini) propisanih ovom Naredbom ili bilo kojim drugim propisom koji se na to odnosi.

ANEKS VIII

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODA (modul E)

1. Osiguranje kvaliteta proizvoda je postupak kojim proizvođač sigurnosne komponente, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da su sigurnosne komponente sukladne s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se primjenjuju na njih, i osigurava i izjavljuje da će sigurnosna komponenta omogućiti dizalu, u koje je pravilno ugrađena, da zadovolji odredbe ove Naredbe.

Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor, kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.

2. Proizvođač mora primijeniti odobreni sustav osiguranja kvaliteta za završnu inspekciju i ispitivanje sigurnosne komponente kako je navedeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta

- 3.1. Proizvođač mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta za predmetne sigurnosne komponente imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev mora sadržavati:

- sve odgovarajuće obavijesti za predviđene sigurnosne komponente,
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
- tehničku dokumentaciju o odobrenim sigurnosnim komponentama i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.

- 3.2. U skladu sa sustavom osiguranja kvaliteta svaka sigurnosna komponenta mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja navedena u odgovarajućim standardima iz članaka 10. ove Naredbe ili ekvivalentna ispitivanja, da bi se osigurala njena sukladnost s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe.

Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio proizvođač sigurnosnih komponenti moraju biti dokumentirani na sistematičan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora osigurati opće razumijevanje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.

Ova dokumentacija mora osobito sadržavati odgovarajući opis:

- a) ciljeva kvaliteta,
- b) organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na kvalitet sigurnosne komponente,
- c) pregleda i ispitivanja koji će biti izvršeni nakon proizvodnje,

- d) načina verifikacije efikasnog provođenja sustava osiguranja kvaliteta,
- e) zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta kako bi utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta, koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard,¹

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključivati obilazak prostorija proizvođača sigurnosne komponente.

Proizvođač sigurnosnih komponenti mora se izvjestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

3.4 Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve da ispunи svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura da se ovaj sustav održava na odgovarajući i učinkovit način.

Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik mora izvjestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o bilo kakvoj namjeri koja se odnosi na izmjenu sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu predloženih izmjena i odlučiti da li izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo mora izvjestiti proizvođača o svojoj odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

4 Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela

4.1 Svrha nadzora je da osigura da proizvođač sigurnosne komponente u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.

4.2 Proizvođač mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama za inspekciju, ispitivanje i skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:

- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
- tehničku dokumentaciju,
- zapise o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju i kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3 Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da proizvođač sigurnosnih komponenti održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).

---

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama sigurnosnih komponenti.

4.4 Osim toga, imenovano tijelo može izvršiti nenajavljene posjete proizvođaču sigurnosne komponente.

U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može izvršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja sustava osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; on mora proizvođaču sigurnosne komponente dostaviti izvješće o toj posjeti i, izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.

5. Proizvođač mora u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnje sigurnosne komponente, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:

- dokumentaciju navedenu u trećoj alineji drugog stavka točke 3.1. ovog Aneksa,
- dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,
- odluke i izvješće imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.

6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja za sustav osiguranja kvaliteta.

ANEKS IX

POTPUNO OSIGURANJE KVALITETA (modul H)

1. Potpuno osiguranje kvaliteta je postupak kojim proizvođač sigurnosne komponente, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da sigurnosne komponente zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se primjenjuju na njih, i da će sigurnosna komponenta omogućiti dizalu, u koje je pravilno ugrađena, da zadovolji zahtjeve ove Naredbe.

Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik mora postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.

2. Prizvođač mora provoditi odobreni sustav osiguranja kvaliteta za projektiranje, proizvodnju i završnu inspekciju sigurnosnih komponenti i ispitivanja kako je navedeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta

- 3.1 Proizvođač mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta imenovanom tijelu.

Zahtjev mora da sadrži:

- sve potrebne obavijesti o sigurnosnim komponentama,
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta

- 3.2 Sustav osiguranja kvaliteta mora osigurati sukladnost sigurnosnih komponenti sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju i omogućiti dizalima u koje su one pravilno ugrađene da zadovolje te zahtjeve.

Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio proizvođač moraju biti dokumentirani na sustavan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora omogućiti opće razumijevanje politike kvaliteta i postupaka kao što su programi, planovi, priručnici i zapisi o kvalitetu.

Ova dokumentacija mora osobito da sadrži odgovarajući opis:

- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na projektiranje i kvalitet sigurnosnih komponenti,
- tehničke projektne specifikacije, uključujući standarde koji će biti primjenjeni te ukoliko se standardi navedeni u članku 10. ove Naredbe neće primjenjeni u potpunosti, načine koji će se koristiti kako bi se osiguralo ispunjavanje temeljnih zahtjeva ove Naredbe koji se primjenjuju na sigurnosne komponente,

- tehnika kontrole i verifikacije projekta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti kod projektiranja sigurnosnih komponenti,
- odgovarajućih tehnika proizvodnje, kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti,
- pregleda i ispitivanja koji će se izvršiti prije, u toku i nakon proizvodnje, i učestalosti kojom će se izvršavati,
- zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- načina praćenja postizanja traženog kvaliteta projekta i kvaliteta proizvoda i efikasnost provedbe sustava osiguranja kvaliteta.

3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu sustava osiguranja kvaliteta kako bi utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora prepostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹.

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključiti obilazak prostorija proizvođača.

Proizvođač sigurnosnih komponenti mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

3.4 Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve da ispuni svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura da se ovaj sustav održava na odgovarajući i učinkovit način.

Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik mora izvijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora ocijeniti predložene izmjene i odlučiti o tome da li će tako izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo mora o svojoj odluci izvijestiti proizvođača. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela

4.1 Svrha nadzora je da osigura da proizvođač sigurnosnih komponenti u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.

4.2 Proizvođač sigurnosnih komponenti mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup prostorijama za projektiranje, proizvodnju, inspekciju i ispitivanje, te prostorijama za skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:

---

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama sigurnosnih komponenti.

- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
- zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na projektiranje, kao što su rezultati analiza, proračuni, ispitivanja itd.,
- zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na proizvodnju, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3 Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da proizvođač sigurnosnih komponenti održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).

4.4 Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete proizvođaču sigurnosnih komponenti. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može izvršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkciranja sustava osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; ovo tijelo mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvješće o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.

5. Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik moraju, u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnje sigurnosne komponente, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:

- dokumentaciju navedenu u drugoj alineji drugog stavkatočke 3.1. ovog Aneksa,
- dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,
- odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4 ovog Aneksa.

Ako u Bosni i Hercegovini ne postoje ni proizvođač sigurnosnih komponenti, niti njegov ovlašteni zastupnik, obveza o čuvanju tehničke dokumentacije, kako bi ona bila dostupna, prenosi se na osobu koja sigurnosnu komponentu stavlja na tržište Bosne i Hercegovine.

6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima poslati odgovarajuće obavijesti o izdatim i povučenim odobrenjima za sustav osiguranja kvaliteta.
7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke potpunog osiguranja kvaliteta sastavljaju se na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
-

ANEKS X

POJEDINAČNA VERIFIKACIJA (modul G)

1. Pojedinačna verifikacija je postupak kojim montažer dizala osigurava i izjavljuje da je dizalo, koje se stavlja na tržište i koje je dobilo certifikat o sukladnosti naveden u točki 4. ovog Aneksa, sukladno sa zahtjevima ove Naredbe. Montažer dizala mora postaviti oznaku sukladnosti u kabini dizala i sastaviti izjavu o sukladnosti.
2. Montažer dizala podnosi zahtjev za pojedinačnu verifikaciju imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev sadrži:

- naziv i adresu montažera dizala i mjesto gdje je dizalo ugrađeno,
  - pisanu izjavu o tome da sličan zahtjev nije upućen nekom drugom imenovanom tijelu,
  - tehničku dokumentaciju.
3. Svrha tehničke dokumentacije je da se omogući ocjenjivanje sukladnosti dizala sa zahtjevima ove Naredbe i razumijevanje projekta, montaže i rada dizala.

Tehnička dokumentacija, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje sukladnosti, sadrži sljedeće:

- opći opis dizala,
  - sklopne i radioničke crteže i dijagrame,
  - osnovne zahtjeve o kojima je riječ i rješenje koje je usvojeno za ispunjavanje tih zahtjeva (npr. harmonizirani standard),
  - rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podugovorio montažer dizala,
  - kopiju uputa za uporabu dizala,
  - kopiju certifikata o ispitivanju tipa upotrijebljenih sigurnosnih komponenti.
4. Imenovano tijelo mora pregledati tehničku dokumentaciju dizala i izvršiti odgovarajuća ispitivanja kako je navedeno u relevantnom/im standardu/ima iz članka 10. ove Naredbe ili ekvivalentna ispitivanja kako bi se osigurala njegova sukladnost s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe.

Ako dizalo ispunjava zahtjeve ove Naredbe, imenovano tijelo postavlja ili daje da se postavi njegov identifikacijski broj pored oznake sukladnosti u skladu s Aneksom III ove Naredbe i sastavlja certifikat o sukladnosti na osnovu izvršenih ispitivanja.

Imenovano tijelo popunjava odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u točki 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Ako imenovano tijelo odbije da izda certifikat o sukladnosti, mora detaljno navesti razloge ovog odbijanja i ukazati kako se može postići sukladnost. Kada montažer dizala ponovo podnese zahtjev, mora ga podnijeti istom imenovanom tijelu.

5. Certifikat o sukladnosti, dokumentacija i prepiska vezana za postupak pojedinačne verifikacije moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvativ imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
  6. Montažer dizala uz tehničku dokumentaciju čuva kopiju certifikata o sukladnosti 10 godina od dana kad je dizalo stavljeno na tržište.
-

ANEKS XI

USKLAĐIVANJE S TIPOM PUTEM SLUČAJNE PROVJERE (modul C)

1. Usklađivanje s tipom je postupak kojim proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik osigurava i izjavljuje da su sigurnosne komponente u skladu s tipom koji je opisan u certifikatu tipa, da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju i da omogućavaju svakom dizalu u koje su propisno ugrađene da ispunijte temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve ove Naredbe.

Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik mora postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti.

2. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve potrebne mjere da osigura da proizvodni proces osigurava sukladnost proizvedenih sigurnosnih komponenti s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
3. Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik moraju čuvati kopiju izjave o sukladnosti 10 godina nakon što je proizvedena zadnja sigurnosna komponenta.

Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji ni proizvođač sigurnosnih komponenti niti njegov ovlašteni zastupnik, obveza čuvanja tehničke dokumentacije, kako bi ona bila dostupna, prenosi se na lice koje sigurnosne komponente stavlja na tržište Bosne i Hercegovine.

4. Imenovano tijelo koje je izabrao proizvođač mora izvršiti ili dati da se izvrše provjere sigurnosnih komponenti u slučajnim vremenskim razdobljima. Odgovarajući uzorak gotovih sigurnosnih komponenti, koji imenovano tijelo uzima na licu mesta, mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja kako je navedeno u relevantnom/im standardu/ima iz članka 10. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja kako bi se provjerila sukladnost proizvodnje s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe. U slučajevima kada jedna ili više provjeravanih sigurnosnih komponenti nisu sukladne, imenovano tijelo mora poduzeti odgovarajuće mjere.

Točke koje treba uzeti u obzir pri provjeravanju sigurnosnih komponenti bit će definirane zajedničkim sporazumom između svih imenovanih tijela odgovornih za taj postupak, uzimajući u obzir osnovne karakteristike sigurnosnih komponenti navedenih u Aneksu IV ove Naredbe.

Na odgovornost imenovanog tijela, proizvođač mora u toku procesa proizvodnje postaviti identifikacijski broj tog tijela.

5. Dokumentacija i prepiska vezana za postupak slučajnog provjeravanja navedenog u točki 4. ovog Aneksa, moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS XII

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODA ZA DIZALA (modul E)

1. Osiguranje kvaliteta proizvoda je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da su montirana dizala u skladu s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.

Montažer dizala mora postaviti oznaku sukladnosti na svako dizalo i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.

2. Montažer dizala mora primjenjivati odobreni sustav osiguranja kvaliteta za završnu inspekciju dizala i ispitivanje kako je navedeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta

- 3.1 Montažer dizala mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta za predmetna dizala imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev mora sadržavati:

- sve potrebne obavijesti za predviđena dizala,
  - dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
  - tehničku dokumentaciju o odobrenim dizalima i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
- 3.2 Sukladno sa sustavom osiguranja kvaliteta svako dizalo mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja navedena u odgovarajućim standardima, iz članka 9. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, kako bi se osigurala njegova sukladnost s relevantnim zahtjevima ove Naredbe.

Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer dizala moraju biti dokumentirani na sustavan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora osigurati opće razumijevanje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.

Ova dokumentacija mora osobito da sadrži odgovarajući opis:

- a) ciljeva kvaliteta,
- b) organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na kvalitet dizala,
- c) pregleda i ispitivanja koji će biti obavljeni prije stavljanja na tržište, uključujući najmanje ispitivanja navedena u točki 4. (b) Aneksa VI ove Naredbe,
- d) načina verificiranja efikasnosti provedbe sustava osiguranja kvaliteta,
- e) zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu sustava osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključivati obilazak prostorija montažera dizala i mjesta montaže dizala.

Montažer dizala mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

3.4 Montažer dizala mora poduzeti sve da ispunи svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura da se sustav održava na odgovarajući i učinkovit način.

Montažer dizala mora izvijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora ocijeniti predložene izmjene i odlučiti da li izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta još uvijek zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo o svojoj odluci mora izvijestiti montažera dizala. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela

4.1 Svrha nadzora je da osigura da montažer dizala u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.

4.2. Montažer dizala mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama za inspekciju i ispitivanje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:

- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
- tehničku dokumentaciju,
- zapise o kvalitetu, kao što su, izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) kako bi osiguralo da montažer dizala održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i montažeru dizala mora dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).

4.4 Osim toga, imenovano tijelo može vršiti i nenajavljenе posjete mjestima gdje se vrši montaža dizala.

---

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama dizala

U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja odobrenog sustava osiguranja kvaliteta, kada je potrebno i dizala; i mora montažeru dizala dostaviti izvješće o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.

5. Montažer dizala mora u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnjeg dizala čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
  - dokumentaciju navedenu u trećoj alineji drugog stavka točke 3.1. ovog Aneksa,
  - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4.ovog Aneksa,
  - odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.

Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja sustava osiguranja kvaliteta.

ANEKS XIII

POTPUNO OSIGURANJE KVALITETA DIZALA (modul H)

- 1 Potpuno osiguranje kvaliteta je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da dizala zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.

Montažer dizala mora na svako dizalo postaviti oznaku sukladnosti i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.

- 2 Montažer dizala mora provoditi odobreni sustav osiguranja kvaliteta za projektiranje, proizvodnju, sastavljanje, montažu, i završnu inspekciiju dizala i ispitivanje kako je određeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta

- 3.1 Montažer dizala mora imenovanom tijelu podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sustava osiguranja kvaliteta.

Zahtjev mora sadržavati:

- sve odgovarajuće obavijesti o dizalima, osobito obavijesti koje omogućavaju razumijevanje odnosa između projekta i rada dizala i koje omogućavaju ocjenjivanje sukladnosti sa zahtjevima ove Naredbe,
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta.

- 3.2. Sustav osiguranja kvaliteta mora osigurati sukladnost dizala sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.

Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer dizala moraju biti dokumentirani na sustavan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora omogućiti opće razumijevanje postupaka kao što su programi, planovi, priručnici i zapisi o kvalitetu.

Ova dokumentacija mora osobito sadržavati odgovarajući opis:

- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na projektiranje i kvalitet dizala;
- tehničke projektne specifikacije, uključujući standarde koji će biti primjenjeni te ukoliko se standardi navedeni u članku 10. ove Naredbe neće primjenjivati u potpunosti, načina koji će biti upotrijeljeni kako bi se osiguralo ispunjavanje zahtjeva ove Naredbe koji se primjenjuju na dizala;
- tehnika kontrole i verifikacije projekta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti kod projektiranja dizala;

- pregleda i ispitivanja koji će se izvršiti prilikom prijema nabavljenog materijala, komponenti i podsklopova;
- odgovarajućih tehnika sastavljanja, montaže, kontrole kvaliteta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti;
- pregleda i ispitivanja koje će se obavljati prije (inspekcija uvjeta za montažu; vozno okno, mašinska prostorija, itd.), tijekom i nakon montaže (uključujući najmanje ispitivanja navedena u točki 4. (b) Aneksa VI ove Naredbe,);
- zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- načina praćenja postizanja traženog kvaliteta projekta i montaže te efikasnost provedbe sustava osiguranja kvaliteta.

3.3. Inspekcija projekta

Ako projekt nije potpuno u skladu s harmoniziranim standardima, imenovano tijelo mora utvrditi da li je projekt u skladu s odredbama ove Naredbe i, ako jeste, izdati montažeru dizala certifikat o ispitivanju projekta u kojem se navode ograničenja valjanosti certifikata i detalji potrebni za identifikaciju odobrenog projekta.

3.4. Ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta

Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹.

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključiti obilazak prostorija montažera dizala i mjesta montaže.

Montažer dizala mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

3.5. Montažer dizala mora poduzeti sve da ispunи svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura njegovo pravilno i efikasno provođenje.

Montažer dizala mora izvijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje predloženih izmjena i odlučiti da li će izmjenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo o svojoj odluci mora izvijestiti montažera dizala. Ova obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

---

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama dizala.

4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela

4.1. Svrha nadzora je da osigura da montažer dizala u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.

4.2. Montažer dizala mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup prostorijama za projektiranje, proizvodnju, sastavljanje, montažu, inspekciju, ispitivanje i prostorijama za skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:

- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
- zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na projektiranje, kao što su rezultati analiza, proračuna, ispitivanja, itd.,
- zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na prihvatanje isporučene robe i montažu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da montažer dizala održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i mora montažeru dizala dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).

4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljenе posjete prostorijama montažera dizala i mjestu sklapanja dizala. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrši ispitivanje radi provjere pravilnog funkcioniranja sustava osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; ovo tijelo mora montažeru dizala dostaviti izvješće o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.

5. Montažer dizala mora u periodu od 10 godina, od dana kada je dizalo stavljeno na tržište, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:

- dokumentaciju navedenu u alineji 2., stavka 2. točke 3.1. ovog Aneksa,
- dokumentaciju o izmjenama navedenu u stavku 2. točke 3.5. ovog Aneksa,
- odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.5. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.

Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji montažer dizala, obveza čuvanja tehničke dokumentacije prenosi se na imenovano tijelo.

6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja sustava osiguranja kvaliteta.
  7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke potpunog osiguranja kvaliteta moraju biti sastavljeni na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
-

ANEKS XIV

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODNJE (modul D)

1. Osiguranje kvaliteta proizvodnje je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da dizala zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju. Montažer dizala mora postaviti oznaku sukladnosti na svako dizalo i staviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor, kako je određeno u točki 4. ovog Aneksa.
2. Montažer dizala mora provoditi odobreni sustav osiguranja kvaliteta za proizvodnju, montažu, završnu inspekciju i ispitivanje dizala, kako je određeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora određenog u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta

3.1 Montažer dizala mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta imenovanom tijelu, po svom izboru.

Zahtjev mora sadržavati:

- sve odgovarajuće obavijesti o dizalima,
- dokumentaciju koja se odnosi na sustav osiguranja kvaliteta,
- tehničku dokumentaciju o odobrenom tipu i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.

3.2 Sustav osiguranja kvaliteta mora osigurati sukladnost dizala sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.

Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer dizala moraju biti dokumentirani na sustavan i ureden način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora omogućiti dosljedno tumačenje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.

Ova dokumentacija mora osobito sadržavati odgovarajući opis:

- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na kvalitet dizala,
- proizvodnje, tehnika kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta, procesa i sustavnih radnji koji će se koristiti,
- pregleda i ispitivanja koji će se obaviti, prije, za vrijeme i nakon montaže¹,
- zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.,

---

¹ Ova ispitivanja uključuju u najmanju ruku ispitivanja navedena u Aneksu VI, točka 4 (b)

- načina praćenja dostizanja traženog kvaliteta dizala i učinkovitost provedbe sustava osiguranja kvaliteta.

3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹.

Tim za provjeru (eng.audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključiti inspekcijsku posjetu prostorijama montažera dizala.

Montažer dizala mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

3.4. Montažer dizala mora poduzeti sve da ispunи svoje obvezе koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura njegovo pravilno i efikasno provođenje.

Montažer dizala obavještava imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu predloženih izmjena i odlučiti da li će izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo o svojoj odluci mora izvijestiti montažera dizala. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela

4.1. Svrha nadzora je da osigura da montažer dizala u potpunosti izvršava obvezе koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.

4.2. Montažer dizala mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama gdje se vrši proizvodnja, kontrola, sklapanje, montaža, ispitivanje i skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:

- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
- zapise o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji, podaci o ispitivanju, podaci okalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) kako bi utvrdio da li montažer dizala održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i montažeru dizala mora dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).

---

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama dizala.

- 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete montažeru. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkciranja odobrenog sustava osiguranja kvaliteta, ukoliko je to potrebno. Imenovano tijelo mora montažeru dizala dostaviti izvješća o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ako je izvršeno ispitivanje.
5. Montažer dizala mora u periodu od 10 godina, od dana proizvodnje zadnjeg dizala, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u drugoj alineji točke 3.1. ovog Aneksa,
  - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,
  - odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja za sustav osiguranja kvaliteta.
7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke osiguranja kvaliteta proizvodnje moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
-